SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 240. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 17, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го ГРУДНЯ 1993. Ч. 240. РІК С.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ РОЗГЛЯДАЄ УРЯДОВІ ПРОЄКТИ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 14-го грудня, після двотижневої праці в комісіях, розпочалася сесія Верховної Ради України. Депутати розглянули пакет урядових заходів боротьби з гіперінфляцією.

Виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Юхим Звягільський, представляючи документи, заявив, що холод в помешканнях, школах та лікарнях, обмеження телевізійних передач та інші подібні явища — є наслідком мораторію на будівництво АЕС. З цієї причини Україні треба додатково купувати 7.5 міл. тонн мазуту, що коштує 450 міл. дол. Четверте за рік різке підвищення цін викликане підвищенням цін на нафту і газ. „Всі наші спроби регулювати економічні процеси без жорстких антиінфляційних заходів ефекту не дали", — пояснив Звягільський. Для покриття дефіциту бюджету „оперативно вишукуються додаткові, неемісійні засоби", але для цього, на думку керівника Уряду, треба якісно змінити всю фінансово-бюджетну систему: розділити фінансові ресурси центру та регіонів, надавши останнім більшу свободу бюджетних маневрів, максимально скоротити дотації товаровиробникам.

В податковій політиці пропонується диференційоване зменшення ставки на продовольчі товари з 1994 року, оподаткування не доходу, а прибутку до 90 відсотків з наддоходів. Контроля за використанням кредитів, спільна з Національним Банком України система керівництва кредитними ресурсами комерційних банків, створених за рахунок грошей державного сектору. Регульований НБУ курс зберігається, а з початку 1994 року скасуються усі полегші щодо обов'язкового продажу валюти та дії індивідуальних ліцензій на відкриття валютних рахунків в чужоземних банках. Підприємства та організації валюту купуватимуть на тендерних торгах, з врахуванням напрямків її використання, і під наглядом комітету використання валютних надходжень (так званий тендерний комітет).

Особливо незадоволений Зв'ягільський діяльністю комерційних банків та преси. Комерційні банки він звинуватив у привласненні наддоходів, роздмухуванні інфляції, підвищенні цін, пониженні курсу карбованця, а пресу — в гістерії, на яку Уряд не звертатиме уваги. Проте, Зв'ягільський сказав, що Уряд просить пробачення в пенсіонерів за затримку виплати пенсій.

В наступному році Уряд України плянує провести приватизацію 20,000 малих підприємств (всього в Україні їх зареєстровано 25,000). Щодо великих та середніх підприємств, то із 40,000 буде акціоновано 8,000. До кінця наступного року рівень недержавного сектора має сягнути 40 відсотків. Продуктами харчування Україна забезпечена завдяки доброму урожаєві, однак і тут є проблеми. „Через відсутність в Уряді необхідних кредитних ресурсів на закупівлю соняшника та цукрових буряків, забезпечення олією і цукром є проблематичним", — сказав Звягільський.

Із січня наступного року експортні мита лівідуються, але тимчасово під контролею держави буде експорт найбільш дохідних товарів.

Обговорення пакету вищезгаданих документів продовжиться в наступні дні, а 14-го грудня сесію Верховної Ради України передавали в радіо і телевізії лише до полудня. Відтак депутати ухвалили постанову про припинення прямих передач із залі парлямнту. Праця Верховної Ради буде висвітлюватися у формі коротких репортажів. Деякі депутати голосували і за відсутніх колег. Більшість спостерігачів оцінюють це рішення, як черговий крок у загальному наступі на свободу слова.

ВІДНОВЛЕНО ДІЯЛЬНІСТЬ СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ

Башінгтон (Бюро УНС). — Східньо-европейська коаліція, яку засновано перед двома роками, відновила тепер свою діяльність зустріччю в Польсько-американському конгресі 6-го грудня. В зустрічі взяли участь представники Вірменії, Болгарії, Естонії, Мадярщини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії і української діяспори.

Учасники зустрічі ствердили спільно, що найбільшою тепер небезпекою є зріст російського імперіялізму і підтримка його зі сторони американських політичних кіл, що допомагає агесії Росії у відношенні до її сусідів. Підкреслено, що появилися численні статті в американській пресі, які підтримують ідею „стратегічної співдії" між Росією і ЗСА, яка нагадує тепер договір у Ялті.

Усі присутні погодилися у погляді, що Росія хоче відновити свою панівну ролю на терені колишнього СССР і здобути вплизи в Східній та Центральній Европі. Російська військова активність в Молдові, Грузії і Таджикістані, як також економічний і політичний натиск на Україну і балтійські держави були темою широкої дискусії.

Учасники конференції є занепокоєні останніми реакціями Уряду ЗСА на російську активність, а з тим відвідинами віцепрезидента Ела Гора в Москві та плянованою зустріччю президента ЗСА Билла Клінтона з Борисом Єльцином, що має відбутися в січні.

Члени коаліції рішили передати Урядові своє невдоволення щодо теперішньої політики американського Уряду. Рішено тепер зустрічатися кожного тижня для обговорювання актуальних подій та спільної на них реакції.

У Чикаго відзначили 120-ліття НТШ

Чикаго (ЕУД). — Українська громада в Чикаго, як завжди активна і між першими, розпочала ювілейні відзначення Наукового Товариства ім. Шевченка — 120-ліття його заснування та сторіччя перетворення на наукове товариство — неофіційну академію наук.

З ініціятиви Осередку НТШ в Чикаго та редакції „Енциклопедії Української Діяспори" (ЕУД) створився тут Громадський комітет для вшанування цього ювілею та з метою зорганізування підтримки „Енциклопедії Української Діяспори". Комітет очолив д-р Павло Пундій, а до нього входили представники багатьох громадських і культурних організацій та установ. Запрошено Почесний комітет, що складався з церковних представників та чолових репрезентантів громадського і фінансового світу.

Свято мало характер ювілейної зустрічі-бенкету й відбулося в суботу, 20-го листопада в Українському Культурному Осередку. По над 130 осіб після коктейлю й оглядин виставки видань НТШ засіли за святкові столи. Владика Іннокентій Лотоцький мовив духовне слово і благословив трапезу.

На музичну програму складалися виступи мистців, що недавно прибули з України: Дарії Чорної-Городиської (скрипка) та д-р Катерини Кішки (фортепіянний супровід). Мисткині віртуозно відіграли „Вальс" Крайслера, „Думу про Нечая" Січинського та „Лебідь" Сен-Санса.

Серію коротких промов розпочав сеньйор українського культурного життя в Чикаго, проф. Мирослав Семчишин, довголітній голова Осередку НТШ в Чикаго. Він ядерно представив розвиток НТШ, та його ролю в першому періоді до совєтської окупації Львова в 1939 році та підкреслив значення НТШ в культурно-духовному відродженні української нації не лише в західній Україні, але й в пляні соборної України.

З черги промовляли: проф. Дмитро Штогрин від управи НТШ в Америці про міжнародні наукові зв'язки НТШ. Він також прочитав листа від голови НТШ в Америці та Головної Ради Федерації Товариств НТШ у світі проф. Леоніда Рудницького. Про НТШ у Львові мав слово член-кореспондент Академії Наук України та голова НТШ у Львові проф. Олег Романів. Промовець поінформував про відновлення НТШ та його значну працю за чотири роки від його відновлення. Другий промовець з Києва, член-кореспондент АН України проф. Володимир Євтух відзначив, що українські вчені й установи Києва високо оцінюють ролю НТШ, підкреслював потребу інтегрування інтелектуальних зусиль діяспори й України у різних конкретних проєктах. Одним з них є видавання спільного журналу Інститутом соціології АН та редакцією „Енциклопедії Української Діяспори" при НТШ в Америці „Українська Діяспора", а зокрема тісне співробітництво цих установ у редагуванні й видаванні самої енциклопедії в Києві. Книги знання про українців поза межами України потребує не лише діяспора, але й Україна, до чого вона може помітно причинитися. Практичним виявом цієї співпраці є відкриття в Києві бюра „ЕУД".

Про новий проєкт, завдання та перспективи „ЕУД" говорив її редактор проф. Василь Маркусь, який також був господарем

(Закінчення на стор. 5)

ЯЛИНКА В УІА

Ню Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділ Метрополії Ню Йорку та Ню Джерзі, та Товариство Українських Інженерів Америки влаштовують свято різдвяної ялинки, яке відбудеться у суботу, 18-го грудня, о год. 7-ій вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку. У програмі — дитячий вертеп і виступ співачки Олі Ходоби-Фриз та д-ра Лева і Марії Волянських. Буфет та напої з відкритої бари. Вступ — 20 дол., для дітей до 16-ти років — безкоштовно. Тел. для інформацій — д-р А. Баранецький (212) 995-6113.

ФІЛЬМ К. ГОРНОВОГО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 25-го грудня, в готелі Едісон, Таймс Сквер, відбудеться висвітлення фільму „Два листи до Господа Бога" (режисер і сценарист — Констянтин Горновий). Початок о год. 5-ій по полудні. Телефон для довідок (212) 779-3792.

Світова преса занепокоєна виборами в Росії

Москва. — Світова преса активно обговорює висліди парляментарних виборів і референдуму з приводу нової конституції в Росії. Спостерігачі переважно годяться в тім, що, не зважаючи на перемогу партії імперіяліста і шовініста Владіміра Жіріновського, антиєльцинські сили не зможуть об'єднатися і зформувати єдину опозицію президентові, однак якщо таке об'єднання таки відбудеться, то Борис Єльцин натрапить на ще більший опір, ніж у попередньому парляменті.

Лондонська газета „Дейлі Телеграф" пише, що „загроза з боку Жіріновського буде збалянсована ширшими уповноваженнями, що їх дістав російський президент згідно з новою конституцією".

„Особливістю майбутнього російського парляменту, — підкреслює англійська „Таймс", — буде те, що в його складі домінуватимуть цілком невідомі люди. З одного боку, в ньому буде представлений могутній блок прихильників Жіріновського, з другого — незалежні кандидати, переважно провінційні чиновники з числа комуністів".

Кореспондент японської газети „Нігон Кейдзай" пише з Москви, що „антипрезидентські сили здобудуть понад половину депутатських місць в нижній палаті і президент Єльцин, очевидно, буде змушений діяти щодо парляменту в надзвичайно складних умовах".

Агентство Ассошієйтед Пресс інформує, що президент З'єднаних Стейтів Билл Клінтон, ознайомившись з першими висліда-ми виборів у Росії, остеріг від занадто поспішних прогноз розвитку російських подій. „Однак я думаю, — заявив президент Б. Клінтон журналістам, — що ці вибори дали до зрозуміння, як тяжко переробити стару систему, особливо під час світової економічної рецесії".

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКА ВЛАДА звинуватила канадського адвоката Юджіна Новака в прямій причетності до міжнародної підпільної торгівлі дітьми. Польські матері діставали 1000 дол. за дитину, тим часом нові батьки в Канаді платили посередникові 25,000 дол. за дитину.

У ВІВТОРОК, 14-ГО ГРУДНЯ, в східньому районі єгипетської столиці впала гора, у виспіді зруйновано понад 70 будинків. Є десятки, а може й сотні людських жертв, оскільки біда прийшла вночі, коли люди ще спали. У кожному зі зруйнованих будинків мешкало щонайменше півсотні осіб.

ОЧОЛЮВАНИЙ ГЕНЕРАЛОМ Мохаммедом Айдідом Сомалійський національний альянс остеріг, що спроба деяких сомалійських військово-політичних груп зформувати тимчасовий уряд приведе до нової хвилі громадянської війни в країні. Зусилля посередників, які хотіли організувати діялог між М. Айдідом і його головним суперником, тимчасовим президентом Алі Магді Мохаммедом, виявилися безуспішними. Після того, як сторони відмовилися від переговорів, прихильники А. М. Мохаммеда заявили, що до 15-го січня 1994 року хочуть закінчити формування перехідної Національної ради — згідно з березневою угодою між усіма сомалійськими політичними силами при посередництві ООН.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Венесуелі Карльос Андрес Перез, позбавлений влади декілька місяців тому у зв'язку з причетністю до фінансових зловживань, сів на лаву підсудних. Після десятигодинного допитування голова Верховного суду Гонзальо Родрігез і генеральний прокуратор Рамон Ескобар підтвердили, що всі попередні звинувачення на адресу К.А. Переза мають під собою підстави. Колишній президент вибрав з державної каси для своїх особистих потреб багатомільйонові суми грошей.

РІШЕННЯ УРЯДУ МОРІГІРО Госокави скасувати заборону на імпорт рижу викликало хвилю протестів з боку японських селян і опозиційної Ліберально-демократичної партії. Однак останні соціологічні опитування свідчать, що країна все ж готова до цієї небуденної акції. Наприклад, її прихильно прийняла Асоціяція японських працедавців, яка об'єднує десятки тисяч власників невеликих компаній. Голова Асоціяції Такесі Нагано сказав журналістам, що рішення уряду посилить активність азіятських селян, котрі вирощують рнж, і пожвавить сільське господарство Японії. Згідно з пляном уряду, спочатку Японія дозволить імпортувати тільки 4 відсотки рижу, необхідного країні. І хоч це далеко від ідеї справжньої вільної торгівлі, спостерігачі трактують цей крок як прогресивний — у порівнянні з цілковитою забороною імпорту.

В ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ГРУДНЯ зрезигнувала з посту голови Консервативно-прогресивної партії Канади, недавній прем'єр-міністер країни Кім Кемпбелл. Її відхід з політичного життя є пов'язаний з тяжкою поразкою партії в останніх парляментарних виборах, коли канадські консерватисти позбулися навіть можливости зформувати партійну фракцію. К.Кемпбелл, яка все ж не втратила в народі особистої популярности, заявила, що має намір вернутися до викладацької діяльности. Від запропонованого теперішнім прем'єром Жаном Кретієном місця амбасадора в одній з країн Східньої Европи К. Кемпбелл відмовилася.

КЕРІВНИК ЛІБІЇ ПОЛКОВНИК Муаммар Каддафі скасував суспільну власність на овець і верблюдів. До цього кроку його змусили міжнародні санкції проти Лібії, які дуже послабили її економічно. Міністерство сільського господарства країни майже за безцінь продало 6,000 овець і верблюдів бідним лібійським родинам. Економічна скрута більше не дозволяє М. Каддафі дотримуватися „соціялістичних принципів", він уже декілька разів висловлювався за розвиток чужинецького туризму в Лібію і за перетворення лібійських динарів у вільно конвертовану валюту.

Л. ЕСПИН ЗРЕЗИҐНУВАВ

Л. Еспин

Вашінгтон. — Тут в середу, 15-го грудня, секретар оборони ЗСА Лес Еспин несподівано зрезигнував, не подаючи жодних конкретних причин. Його резигнація входить в життя 20-го січня 1994 року.

Президент Билл Клінтон, прийнявши резигнацію Л. Еспина з подякою за його служіння, найменував на його місце колишнього адмірала Боббі Інмана, який має великий досвід у праці Сі-Ей-Ей і Крайової агенції безпеки.

На бурхливий період урядування Л. Еспина склались такі проблеми, як Сомалія, Боснія і Герцеговина, питання гомосексуалістів у збройних силах ЗСА і бюджетні компліка-ції. Крім того, стан здоров'я Еспина не дуже задовільний, його серце працює на „пейсмейкері" і надщерблена нервова система. Кінцевою причиною, яка могла заважити на його резигнації, було непорозуміння з директором бюджету Леоном Панеттою в справі недобору в бюджеті Пентагону на суму 50 біл. дол.

ЗСА зможуть відстояти напад Північної Кореї

Вашінгтон. — На своїй першій конференції з представниками засобів масової інформації новозаприсяжений начальник Об'єднаних керівників штабів американських збройних сил генерал Джан Шалікашвілі намагався запевнити союзників і громадськість, що ЗСА є спроможними відбити напад Північної Кореї на Південну Корею. Одначе він намагався з цього питання не робити головної точки своєї зустрічі з пресою, заявляючи, що кружляючі чутки про підготову нападу Північною Кореєю не мають жодних конкретних підтверджень. У дальшому ході пресової конференції він дуже вміло відповідав на питання кореспондентів про Сомалію, Боснію та скомплікований бюджет Пентагону.

У своїй 25-хвилинній пресовій конференції ген. Дж. Шалікашвілі намагався бути увічливим до кореспондентів, але в той самий час вдало зумів оминати відповіді на скомпліковані питання, чим доказав своє політичне вироблення. Його щире відношення до кореспондентів здобуло йому загальне признання. Він сказав, що вже в кінці цього тижня поїде до Сомалії, щоб домовитися про відтягнення американського військового контингенту в числі 8,200 осіб до 31-го березня 1994. При тому підкреслив, що тільки біля трьох сотень американських військовиків залишиться для підтримки мирноносних військ Організації Об'єднаних Націй в тій країні. Він сумнівається у скоре замирення воюючих фракцій у Боснії, але підкреслив, що збільшаться додаткові доставки конечної допомоги цивільному населенню зі сторони ЗСА вже в найближчому часі.

Але Північна Корея була таки домінуючою темою конференції. Ген. Шалікашвілі сказав, що війська Південної Кореї та ЗСА є спроможні відбити напад Північної Кореї, але старався не входити у подробиці.

Сьогодні в Південній Кореї є понад 36,000 американських вояків. Південна Корея має 650,000 власного війська. Північна Корея нараховує один міл. вояків і більшість з них розташовані поблизу демілітаризованої зони.

Концерт ансамблю „Нова" отримав прихильну критику

Джерзі Сити, Н.Дж. — Щоденник „Стар-Леджер" з 14-го грудня помістив обширну рецензію свого музичного критика Пітера Спенсера на концерт камерного ансамблю „Нова", що відбувся в церкві Успіння у Морріставні, Н.Дж., в неділю, 12-го грудня.

Вичерпна рецензія прикрашена світлиною Ларисн Крупи, піаністки та одної із організаторок ансамблю, є прихильна та аналізує кожну точку цікавої програми та її виконання.

Критик підкреслює, що несподівано погана, зимова погода вимагала справжнього ентузіязму до камерної музики слухачів і виконавців, які зуміли викликати теплоту інтерпретацією своєї програми, в якій були твори модерністів, як Пієрн і Пуленк, але також і романтиків, як Франк. Найбільш оригінальним уважає П. Спенсер „Вокс балянс" Джорджа Крамба, виконаний при затемненому світлі і замаскованих музиках — усе разом з характером дещо експериментальним. Але, на його думку, все це включно із піяном було відповідно подане та зробило враження на слухачах.

Праця на захист українства Закарпаття

Оттава (ОУПС). — Заходами Товариства Плекання Рідної мови тут здано до друку працю проф. Ярослава Рудницького про діялект південного Закарпаття. Вона — незмінений передрук рідкісного її першого видання з 1944 року. Само в собі вона — продовження монографії автора й Г. Наконечної про „Південно-карпатські говори", що вийшла друком у Лайпціґу у видавництві Ото Гаррассовіца в 1940 році.

Крім наукового, обидві праці мають ідейне значення: вони беззаперечно доказують, що південно-карпатські говори — органічна частина українського мовного обширу, й усякі намагання наукових фокусників творити якусь „русинську мову", а там і „русинський народ", не мають ніяких наукових основ.

Ці намагання не перевелися й сьогодні, й тому передрук цієї праці після 50 років її першої появи не тільки науково-грунтований, але й ідейно оправданий.

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІША УРЯДОВА статистика виказує, що кількість американських громадян, які не мають медичного забезпечення досягла 39.9 міл. осіб, на 2.3 міл. осіб більше, як рік тому. Дослідники цього явища кажуть, що мабуть причиною такого зросту є те, що малі підприємства перестали забезпечувати своїх робітників через несамовиту дорожнечу будь-яких програм охорони здоров'я. Саме ці та їм подібні статистичні дані є причиною теперішнього політичного заколоту, коли йдеться про переорганізування існуючої системи охорони здоров'я.

БЕРУЧИ ПІД УВАГУ ЗРІСТ випадків у потоптанні людських прав, а з тим і кількість втікачів з Гаїті, зростає натиск на Уряд ЗСА, щоб він змінив свою існуючу політику насильного повороту тих гаїтянців, як і на різного роду човнах і поромах припливають до берегів ЗСА. Зокрема тепер, коли після 24-годинних відвідин до Гаїті повернувся заступник секретаря Державного департаменту відповідальний за людські права та гуманітарні справи Джан Шаттук, який у вівторок, 14-го грудня, заявив, що буде рекомендувати перегляд існуючої політики відносно Гаїті.

У СХІДНЬО-НІМЕЦЬКОМУ містечку Майнінген суддя Гайн-Юрген Небель повідомив, що до судової відповідальности притягнено двох членів нео-нацистської групи за напад на американських спортовців з олімпійської дружини санкування, які тренувалися в околиці. Двох молодиків віком 17 і 21 літ оскаржено за нанесення тілесних пошкоджень під час нападу на американського спортовця Данкена Кеннеді.

АНАЛІЗУЮЧИ ЦЬОГОРІЧНИЙ різдвяний сезон із сухої точки наукової економіки, професор Єйлського університету Джоел Валдфогел твердить, що з усіх 40 міл. дол., виданих на подарунки, 4 міл. буде видано на непотрібні та небажані подарунки. Свої підрахунки проф. Валдфогел опублікував у грудневому числі журналу „Американ Економік Рівю".

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні:
(202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демонстрація ЗСА проти України

Кілька тижнів тому ми чули, що Президент Билл Клінтон відвідає у січні 1994 року Москву і відтіль — Київ. Але тепер Київ відпав. Промощувати дорогу спершу поїхав Ал Ґор, який був в Казахстані, Москві і Мінську. У січні до Москви поїде Президент Клінтон, а відмову відвідати Київ слід потрактувати, як демонстрацію американського Уряду проти України, за те, що Україна не хоче без ніяких застережень позбутися ядерних ракет. Усі кількакратні заяви Президента Леоніда Кравчука, генерала Костянтина Морозова, Анатолія Зленка і голови Верховної Ради Івана Плюща, що Україна не хоче бути ядерною державою, але із розрядженням тих ракет пов'язана проблема безпеки України, та проблема грошей і технічних засобів, що їх Україна не має, — всі ті арґументи відбилися об глухі русофільські вуха теперішніх лідерів у Вашінґтоні, як горох об стіну.

Таке образливе відношення американського Уряду проявляється саме тепер, коли вибори до російського парляменту виявили сильну течію російських комуністів і чорносотенних неділимців, які одверто пропаґують відбудову Совєтського Союзу в його давніх кордонах, себто з Україною і Прибалтикою, ба навіть із приверненням Росії Аляски, що її Америка купила від царату. Просто трудно повірити, як люди з високою освітою на найбільш відповідальних становищах американської великодержави не здають собі справи з існуючої загрози: це не тільки загроза загирення нинішнього миру на Сході Европи, але й відбудова імперії, що автоматично потягає за собою віднову холодної війни з усіма послідовними наслідками.

Ми не віримо у перемогу російських лівих і правих екстремістів, бо під кінець другого тисячоліття екстремісти не мають поля до попису. Але були у Москві вже дві спроби перевороту, організовані сталіністами. Може бути і третій — може бути новий пролив крови, бо російський президент Борис Єльцин запевнив собі у новій конституції майже диктаторські права. Проявлювання Вашінґтоном ворожости супроти України — це чудовий дарунок російським фашистам і комуністам, це скріплювання їхніх надій, що Захід з Америкою у проводі і пальцем не порушить, якщо б провалився у Москві Єльцин і провалилася тамошня демократизація і відродилася російська імперія від Білого по Чорне море і від Балтійського моря по Тихий океан. Тоді пропали б всі розмови про нову конфіґурацію міжнародних сил і про те, що саме Україна в її геополітичному положенні може відіграти першорядну ролю у стабілізації миру і ладу в Европі.

Існує надія, що може, західні европейські держави — Великобританія, Франція, Німеччина й Італія включно із Секретаріятом НАТО у Брюсселі вдарять у дзвін тривоги і напоумлять теперішніх володарів у Вашінґтоні. Історія не повторяється, але має свої паралелі. Сучасну ситуацію із сучасним лідерством Америки можна прирівняти до ери Ф. Д. Рузвелта, великого реформатора на внутрішньому терені Америки і і трагічного невдачника на Ялтинській конференції у 1945 році, де він усе діяв наче під диктатом Йосифа Сталіна і свого найближчого дорадника, Альжира Гісса, якого згодом здемасковано, як совєтського аґента.

Чи не було би добре, коли б від української громади в Америці пішли листи до Білого Дому й Державного департаменту з пригадкою, що не лицює „не бачити" України в часі, коли в Росії існує все ще сильна течія за відбудову совєтської імперії. Може дехто сказати — Україна переживе образу, що американський віцепрезидент поїхав до Москви і Мінська та поминув Київ. Можна пригадати собі мудрість галицьких селян, які на вістку про проголошення конституції в Австрії 1848 року казали: „Пережили ми панщину — переживемо й конституцію". Австрія провалилася, а село українське залишилося. Але кожна акція породжує реакцію: чи не варто нам, українцям, громадянам Америки, культурно реаґувати?

Кучма заявив, що він знову збирається бальотуватись до Верховної Ради. З іншого інтерв'ю мені відомо, що Кучма не проти того, аби стати Президентом України.

Ні, я не вірю, що Кучма чорним вороном кряче над нашими головами лише від розгублености — це сильний, вольовий характер. Такий вольовий, що цілком здатний стати диктатором. Та й господарської грамотности йому не бракує. Чому ж він вирішив запевнити нас, що ми не здатні подолати енергетичну кризу? Ми просто мусимо з газу переорієнтуватися на вугілля. Треба будувати нові шахти, бо старі вже вироблені. Непогано було б повчитися у німців, як із вугілля отримувати бензину — адже ж вони це вміли робити понад 50 років тому.

До того ж, Л. Кучмі добре відомо, що органічне паливо (вугілля, ґаз, нафта) закінчиться всюди десь через півстоліття, не пізніше. А в Росії, мабуть, раніше. В той же час Росія зруйнувала свої ґрунти, а це багатство відновити майже неможливо. Отож якщо екстраполювати наші проблеми на майбутнє, то відразу ж стане зрозуміло: ціною тимчасової вигоди (до речі, вельми сумнівної) нас знову хочуть заманити в колоніяльний капкан. То невже ж ми так легко поступимося тисячолітньою свободою?

Відклав рукописа статті, аби перепочити, й почав перечитувати вістки з України. І ось бачу таке: в Донбасі вже розроблено установку, яка має переробляти вугілля на бензину. Покищо вона виготовлятиме 100,000 тонн бензини на рік, але це тільки початок — вслід за цією поточною лінією в дію вступлять інші. Ось де наш порятунок, пане Кучмо!..

В Україні все частіше можна почути, що наше головне лихо — це розпад грошової системи. У нас навіть менший спад виробництва, ніж у Росії, а грошова система в набагато гіршому стані. Спостерігається відплив дефіцитних товарів і кваліфікованої робочої сили до північного сусіда. Купоно-карбованець сьогодні втратив не лише фізичну, але й психологічну вартість — він сам із себе почав продукувати інфляцію. Зрозуміти це неважко: цю квазівалюту ніхто не затримує в кишені, не кажучи вже про сейфи, або інші схованки — її негайно спускають з рук цілими мільйонами. Серед величезної маси грошей дуже багато фальшивих. То тут, то там виловлюють фальшивомонетників, а в Польщі нещодавно викрили цілу фабрику, де успішно виготовляли більйони фальшивих купоно карбованців. Настав час вводити гривню — на псевдовалюті не випливти із каламутного кризового вирування. Для такого акту є об'єктивні показники. Наша криза, як я вже згадував — це по суті криза енергетична. Коли карколомно дорожчають енергоносії, їхня вартість автоматично розкладається на всі інші товари. Сьогодні ми наблизилися до світової ціни на нафту (близько 100 дол. за тонну) — отже надалі гіперінфляція має наростати лише через недосконалість фінансових механізмів. Це не лише розуміють наші урядовці, а й часто про це говорять. Сподіваюся, що вони від слів перейдуть до справ — тобто введуть нову валюту, що давно вже чекає свого часу в банківських склепах.

Не можна сподіватися, що після введення гривні інфляція припиниться повністю, але її високий процент (70% за місяць) одразу ж упаде. І сподіваюсь, що далі не ростиме, а навпаки, падатиме. В Росії інфляція не досягнула нашого рівня лише тому, що рубель є справжньою валютою, не підробкою під неї. А проте купон героїчно виконав свої амортизаційні функції — він має право спокійно померти.

Почали з'являтися ознаки справжньої, а не лише декларативної приватизації, якою вона була буквально до останніх днів. Тепер майже щодня приходять вістки з України, що в обласних містах і районних центрах продають на авкціонах крамниці, ресторани, готелі. Це — так звана мала приватизація. Але ми покищо не чуємо про приватизацію шахт і великих підприємств. І через те шахтарі, котрі вельми винні за те, що спиняються електростанції (навіть вугільні, а не лише ґазові), знову погрожують страйком. Чи погодилися б вони страйкувати, якби шахти стали їхньою власністю? І так всюди — на фабриках і заводах, на транспорті. Вельми повільно посувається вперед приватизація. І це ще одна наша небезпека, мабуть, головна. І причина цієї млявости та ж сама — нікчемна, фантикова грошова система.

Слід визнати, що на державних посадах є чимало людей, для яких державна власність вигідніша, ніж приватна — її набагато легше розкрадати. Про маштаби розкрадання державної власности в Україні народ лише догадується, а вищі посадові особи добре знають. Так, скажімо, І. Плющ і навіть сам Президент частенько про це згадують, та що вони роблять конкретно, аби зупинити розкрадання? Ми не знаємо жодного випадку, коли б якась висока посадова особа була засуджена за казнокрадство чи хабарництво. Ну ось, наприклад, офіцери Українсько військової фльоти розікрали зі своїх кораблів стільки палива, що його вистачило б для всієї фльоти на цілий рік. Паливо продане в далекий закордон, а гроші, звичайно, поділені. Якась невідома кількість старших офіцерів (не називаючи прізвищ) заарештована, а командуючий фльотою адмірал Кожин надійшов у розпорядження міністра оборони. І це все. Українська військова фльота покищо не така велика, щоб командуючий не знав, чим займаються старші офіцери. Та й не могли вони розпродати паливо без участи адмірала. Де ж він тепер? Чому ми про це нічого не знаємо? Чому в такому разі не спрацьовує гласність?..

Подібні приклади, на жаль, можна наводити десятками. Нерідко я чую від державних мужів: нашому Президентові бонапартистські нахили абсолютно чужі. А чи завжди це влучний комплімент? Може, трохи бонапартизму йому б не завадило — Бонапарт умів керувати державою. Та й що це за держава, якщо вона дозволяє себе безкарно розкрадати? Це всього лишень конґльомерат осіб, пов'язаних колективною безвідповідальністю.

Ось іще приклад: 100 млн. американських долярів, що належать Кременчуцькому нафтопереробному заводові, осіли десь за кордоном. Чому, за яким правом? На чиєму рахунку? Все це залишається й досі таємницею. І таких таємниць набереться на 10 більйонів долярів, без яких сьогодні так важко нашій державі.

Кажуть, Президент гальмував приватизацію лише тому, що боявся великого безробіття. Та чого ж він досяг такою політикою? Тільки одного: тепер слід запроваджувати обвальну приватизацію, бо уповільнена приватизація нас уже не врятує. Зрозуміла річ: обвальна приватизація породить обвальне безробіття. Це неминуче бодай тому, що на підприємствах України надзвичайно багато прихованого безробіття. І якщо й надалі Уряд в такий спосіб його приховуватиме, ми не лише не вийдемо з кризи — ми захлинемося в ній, мов у болотяній рідині. Отже пора припинити субсидії нерентабельним підприємствам — нехай вони банкрутують. А збанкрутувавши, нехай потрапляють до розумніших та енергічніших господарів. Саме в цьому й полягає головний сенс банкрутств. Та я чув, що Верховна Рада й досі не розробила правового механізму цивілізованого збанкрутування.

А ось іще лихо: не можна продавати забудови разом з землею — стіни можна продавати, а землю, на якій вони стоять, мусиш орендувати в держави. Держава колись може й припинити оренду — це її право. Куди ж ти подінеш заводські, або фабричні стіни? Адже ж їх до кишені не сховати, бо не можна перетворити в доляри — ніхто не купить. І ось вам державний факт: Україна має на 15 більйонів дол. підприємств, які недобудовані до 50 відсотків. Їх треба продавати. Західні підприємці їх би купили швидше, ніж добудовані, але хто ж купить без землі?..

Прикладів економічного безладдя так багато, що можна списати цілі томи. Єдине, що нас певною мірою виправдовує, це така правда: ми не були державою, отже нам тепер важче її зформувати, ніж полякам або прибалтійцям. Але ми маємо надзвичайно живучий народ — і саме це є гарантом того, що самостійна Україна виживе.

Микола Руденко

ЧИ ВИСТОЇТЬ УКРАЇНА?

II

Степан Яворський

Вісті з Оттави

Канадський уряд спонсорує вийняткову програму для службовців найвищого рівня Уряду України. Програмою завідує канадський центр розвитку менеджменту та канадське бюро міжнародної освіти. Більшість цих службовців — це перші заступники міністрів, шефи департаментів, обласні представники Президента та інші важливі урядовці. Група з 20-ти осіб, в супроводі д-ра Богдана Кравченка, директора Інституту Державної Адміністрації в Києві, та урядових перекладачів, прибула до Канади 4-го грудня ц. р. Їх перебування у Канаді (головним чином в Оттаві, Торонто і Монреалі) триватиме два тижні. В той час українські службовці зустрічатимуть найвищих канадських бюрократів і проходитимуть короткі семінари на теми, пов'язані з їхньою працею.

У неділю 5-го грудня, члени цієї групи були гістьми української амбасади в Оттаві. Їх привітав радник-посланник амбасади, Андрій Весоловський, який одночасно виконує обов'язки амбасадора. В привітальному слові він підкреслив важливість використовування дипломатичних осередків у цій програмі. Під час коротких розмов з деякими членами цієї групи можна було запримітити, що ті урядовці, які стоять близько до кабінету прем'єра Уряду України, повністю підтримують його політику. Вони досить негативно коментували про працю колишнього міністра оборони, генерала Костянтина Морозова, і хвалили його наслідника, генерала Радецького. Ті самі урядовці також сильно критикували недавно усуненого генерала Муляву, який, за їх твердженнями, розпалював міжнаціональні конфлікти в рядах збройних сил України.

Цікаві спостереження висловив перший заступник міністра сільського господарства України, Анатолій Засуха. Він сказав, що при відповідних умовинах українське сільське господарство могло б постачати чотири рази стільки продуктів, скільки воно постачає тепер. Одначе, Москва всіми силами гальмує зусилля українського сільського господарства. Ось, наприклад, недавно російські власті заблокували постачання фосфорних добрив, які для українського сільського господарства є необхідні. Коли українські власті пробували отримати ці удобрювання через Білорусь, то Москва загрозила Білорусі, що вона заблокує постачання цього добрива і для неї. Це, безумовно, шантаж, мотивований політичними міркуваннями.

Майже одночасно з групою вищих урядовців до Оттави прибула група науковців та спеціялістів з України, які брали участь у проєкті промислового співробітництва між Канадою і Україною. Ця група складалася з 16-ти кваліфікованих спеціялістів, які прибули до Канади приблизно три місяці тому та які відбували професійну практику в різних підприємствах, наукових інституціях та університетах. У відміну до колишніх номенклятурних бюрократів ці молоді спеціялісти є наставлені більш позитивно до демократичних процесів в Україні. Хоч вони з песимізмом ставляться до вислідів виборів, до Верховної Ради України в березні наступного року, вони вважають, що Президент Кравчук веде правильну політику та що йому треба завдячувати те, що повільний процес демократизації в Україні проходить мирно. Деякі з інженерів та науковців є високої думки про голову Верховної Ради Івана Плюща. Хоч він, як зрештою і Президент Кравчук, часто мусить лявірувати і йти на компроміс з консервативними членами Верховної Ради, його політика дотепер уважається позитивною і, на думку молодих спеціялістів, він відіграватиме важливу ролю у майбутньому.

Обидві групи в Україні відвідали канадський парлямент, у якому перша група вищих урядовців мала нагоду зустрітись з сенаторкою Рейнел Андрейчук, яка привітала їх українською мовою і побажала їм успіхів під час їх перебування у Канаді. Група інженерів та спеціялістів, після оглядин парляменту, відвідала державний музей цивілізації, а наступного дня зустрілася з урядовцями канадського міністерства закордонних справ та державної дослідчої ради. Цією групою спеціялістів опікувався в Канаді проф. Василь Янішевський з торонтонського університету.

Український науковець з Криму, д-р Володимир Лущак, вже від червня ц. р. перебуває у Карлтонському університеті в Оттаві, працюючи, спільно з канадськими науковцями; над проєктом з ділянки біохемії. Д-р Лущак є завідуючим наукової лябораторії у місцевості Карадах в Криму. Ця лябораторія є частиною філії Інституту Біології південних морів Академії Наук України.

У четвер, 2-го грудня ц. р., д-р Лущак зустрівся з членами місцевої української громади і розповів їм дещо про життя українців у Криму, як також і поза межами України в державах колишнього Совєтського Союзу.

У доповіді д-р Лущак користувався прозірками, що їх він поробив під час своїх подорожей по просторах так званої східньої діяспори. За його словами, існує три українські діяспори, а саме: діяспора західнього світу, східня діяспора та внутрішня діяспора в Україні; де, оточені російськомовним населенням, українці почуваються так само відокремленими, як і ті, що проживають в Сибірі, або в Казахстані.

Доповідач зауважив, що положення українців в Криму є вийняткова тяжким тому, що більшість населення кримської области це росіяни, які ставляться в основному ворожо до самостійної України.

Після цікавої та інформативної доповіді д-р Лущак відповідав на запити присутніх.

Юліян Мовчан

100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ М. ХВИЛЬОВОГО

(Спогади учасника його похорону)

I

14-го грудня ц. р. сповнюється 100 років від дня народження Миколи Хвильового — видатного письменника і публіциста, теоретика і речника українського відродження 1920 років. І хоч подібно до багатьох інших наших „заблуканих овець", він став членом КП(б)У та вірив у „загірну комуну", яка мала б принести всебічне визволення для українського народу, проте така віра в його довго не тривала. Вже на початку 20-их років Хвильовий висловив свою власну концепцію про шляхи відродження України, викликаного революцією 1917 року. На його думку, аби вийти з провінційної відсталости й наздогнати передові народи світу, можна й треба це здійснити тільки шляхом беззастережного здійснення зформульованих ним гасел — „геть від Москви! Дайош Европу".

Коротко кажучи, історіософічна візія Хвильового ввійшла в історію під назвою хвильовизму. Його послідовники, названі хвильовистами, пізніше були або жорстоко ліквідовані, або під тиском терору „перебудувалися" на „соцреалістів", тобто, таких, які почали вислуговуватися перед окупантом. А тому, що Хвильовий до таких не хотів належати, його вся творча спадщина, як пише Григорій Костюк в своїй статті „Пізнаймо його глибинно" („Нові Дні" за вересень ц. р.), понад півсторіччя була заборонена. Всі опубліковані книжки були вилучені з книгарень, з шкільних та міських бібліотек... Недруковану рукописну і заборонену ще за життя машинописну спадщину (листування, памфлети, роман „Іраїда", друга частина роману „Вальшпепи" тощо) було вивезено органами НКВД відразу після самогубства письменника у невідоме й очевидно знищено. Ім'я його не можна було згадувати, а якщо й згадувалося, то тільки з негативними й лайливими епітетами — зрадник, фашист, націоналіст"...

До речі, під загальною редакцією проф. Григорія Костюка, мешканця Америки, який недавно відзначав 91 рік свого трудолюбивого життя, з рамен Об'єднання Українських Письменників „Слово" в українському видавництві „Смолоскип" ім. В. Симоненка на еміґрації вийшли в п'ятьох томах твори Миколи Хвильового. Але в даному випадку не моїм завданням було б розповісти про творчість цього визначного письменника як також про його біографію. Як доречно зауважив Гр. Костюк, не тільки літературна творчість, але насамперед біографія Хвильового потребує нового і об'єктивного наукового перегляду. В даному випадку мені хотілося б поділитися з читачами спогадами про останній етап його бурхливого життєвого шляху про його похорон, свідком чи очевидцем якого я був.

Отже, побачивши (а хто цього тоді не міг бачити?), що Москва розпочала в Україні генеральний наступ на все, що було дійсно українським — включно із запровадженням зловмисного голоду з метою знищення українського народу, Хвильовий, видно, не хотів чекати аж поки аґенти ГПУ („государственное политическое управление") прийдуть, заарештують його і десь в підвалах тюрми пустять йому кулю у лоб подібно, як вони це вже зробили з багатьма іншими особами, яких вони вважали за своїх ворогів. Він зробив це саме з собою 13-го травня 1933 року в своєму мешканні в будинку письменників „Слово" в Харкові при вул. Червоних письменників.

Вістка про самогубство Миколи Хвильового блискавкою рознеслася по Харкову — тодішній столиці УССР. На другий день — 14-го травня в газеті „Комуніст", який був головним пресовим органом московського окупанта в Україні, на четвертій сторінці вгорі праворуч появилася невелика нотатка- некролог — „М. Г. Хвильовий". Коротко згадавши, що письменник у своїй ранній творчості відбив героїку і романтику революції та громадянської війни на Україні, газета писала, що Хвильовий під кінець життя „заплутався в націоналістичних помилках" і тому, мовляв, не знайшовши сил „виплутатися" з них, вирішив самовільно піти з життя.

Характерним було те, що в тій газетній нотатці також повідомлялося, що похорони письменника мають відбутися вже того ж самого дня, 14-го травня, тобто, на другий день після самогубства. Припускають, що ГПУ поспішало з похоронами тому, що боялося, що чим довший час залишатиметься до похоронів, тим більше людей з усіх усюдів буде прибувати до Харкова, що могло б перетворити похорони в могутню демонстрацію українства проти московсько-большевицької окупації України.

Був чудовий травневий день... На дворі — тихо-тихо... На блакитному слобожанському небі лише зрідка пробігали хмарки. Хоч до похорону було ще добрих пару годин, проте біля Будинку літератури вже стояло чимало людей, які так само, як і я, прибули віддати останню шану своєму улюбленому письменникові.

Десь біля першої години по полудні в головній залі будинку розпочалася громадська Панахида по письменникові. Очевидно, з браку місця, вхід туди був обмежений. На панахиді гарну промову виголосив відомий письменник Іван Кириленко — автор талановито написаної повісти „Кучеряві дні" та багатьох інших творів (пізніше був також знищений окупантом).

Закінчення буде.

Василь Стус

Мені зоря сіяла нині вранці,
устромлена в вікно. І благодать —
така ясна лягла мені на душу
сумирену, що я збагнув нарешті:
ота зоря — то тільки скалок болю,
що вічністю протятий, мов огнем.
Ота зоря — вістунка твого шляху,
хреста і долі, ніби вічна мати,
вивищена до неба (од землі
на відстань справедливости), прощає
тобі хвилину розпачу, дає
наснагу віри, що далекий всесвіт
почув твій тьмяний клич, але озвався
прихованим бажанням співчуття
та іскрою високої незгоди:
бо жити — то не є долання меж,
а навикання і самособою-
наповнення. Лиш мати — вміє жити,
аби світитися, немов зоря.

(Із збірки поезій „Палімпсести", 1986).

Святкування 50-ліття створення Дивізії „Галичина"

Пригадуються святкування 50-ліття створення чи радше, як загально було приняте — Вимаршу Українських Січових Стрільців, що його наша громада в Чикаго відзначала в 1964 році. Участь у святкуваннях брало кількадцять ще живих тоді в нашому місті усусусів. На тих воїнів-героїв гляділи ми з великою пошаною і гордістю. Тоді, може, не один із нас думав, чи ми, наймолодші на той час ветерани, дочекаємося свого 50-літнього ювілею? І багато з нас таки діждались!

Минулого року українські громади вшановували 50-ліття створення Української Повстанської Армії, а цього року дивізійники відзначують свій ювілей — 50-ліття створення Дивізії „Галичина".

Ювілей Українських Січових Стрільців святковано в усіх місцевостях вільних країн світу, де живуть українці, лише Україна мовчала... Інакше й не могло бути в ті грізні часи неволі.

Ювілей УПА і Дивізії „Галичина" відзначали і тут, і там, у столиці самостійної України — Києві, у Львові та інших містах.

З багатьох країн світу з'їхалися дивізійники „під Броди", на гору Жбир — місце боїв Дивізії півстоліття тому, на місце пам'ятника-кургану, висипаного цього року на честь полеглих у боях дивізійників.

На горі Жбир, біля села Ясенова, останній ворожий знаряд, спрямований проти Дивізії, розірвався не в липні 1944 року, а недавно, перед двома роками, в червні 1991 року, руйнуючи пам'ятник, здвигнений студентським Братством зі Львова.

Для тих, що поклали свої молодечі голови на полях боїв за кращу долю України, „чи ж можуть бути кращі сни", як сповнення тих снів? — Воля здобута! Українська держава є соборною і самостійною!

Для ще живих колишніх вояків українських військових формацій найбільшою ласкою від Бога й найбільшою сатисфакцією був факт, що вони могли на рідній землі у вільній Українській державі відзначувати свої ювілейні дати.

Українська громада міста Чикаго й околиць, оцінюючи вклад колишніх вояків Дивізії у всесторонню розбудову життя нашої спільноти, зорганізувала Громадський комітет для вшанування 50-ліття створення Дивізії „Галичина" 1-ої УДУНА. Громадський комітет очолив ініціятор його, голова Міжкомбатантського Комітету інж. Степан Голяш. До Комітету ввійшли представники 17 місцевих організацій. До головних завдань комітету належало збирання фондів і матеріялів на видання однодневки, зорганізування бенкету й мистецької програми.

У неділю, 24-го жовтня 1993 року, святкування почалося Молебнем у катедрі св. Миколая, що його відправив Епископ Епархії Української Католицької Церкви Владика Михаїл Вівчар.

До апелю стали з прапорами делегації молодечих організацій СУМ і Пласту, делегації ветеранів Т-ва УПА, ОбВУА і Вільного Козацтва та ряд дивізійників на чолі з головою Станиці Братства проф. Степаном Стрільчуком.

Бенкет відбувся у великій залі Культурного Осередку, гарно прибраній національними й дивізійними емблемами. З боку залі на столах розставлено музейно-архівні експонати історії Дивізії, від початку її створення по сьогоднішній день. Ефективність і різноманітність виставки завдячуємо побратимові мгр-ові Орестові Городиському.

При вході на залю фінансовий референт комітету мгр Роман Припхан вручав прибулим гостям гарно оформлену й багату змістом однодневку. Наша ювілейна, документальної вартості однодневка — це вислід тяжкої праці у гарячі місяці літа редакторки Іванни Горчинської, представниці Пласту.

На залі засіло до ювілейного бенкету понад 250 осіб. Це дивізійники, їхні родини, симпатики, духовні особи й представники організацій. Відкриття свята попередило урочисте внесення прапорів комбатантських і громадських організацій та уставлення їх на підвищенні.

Свято відкрив привітанням гостей і вступним словом про наше 50-ліття голова Громадського комітету і представник Т-ва УПА, нев томний громадський діяч інж. Степан Голяш. Одно хвилинною мовчанкою вша новано пам'ять полеглих та померлих побратимів.

Дальше програмою свята провадив майстерно, поважно, а де випадало — й весело д-р Юліян Куляс. Він заявив, що йому незвичайно приємно бути господарем свята на ювілеї дивізійників, бо він також є вояком, полковником американської армії, і завжди високо цінить колишніх українських вояків.

По представленні гостей господар свята попросив Владику Михаїла поблагословити святкову трапезу. По закінченні обіду відчитано письмові привіти, а згодом були виступи представників організацій з усними привітами.

Від Українського Конгресового Комітету виступив з привітом інж. Орест Бараник, від Української Координаційної Ради — Андрій Скиба, від Вільного Козацтва — Микола Матвійко. Зворушливим привітом був виступ представника СУВ, 95-літнього майора Армії УНР Миколи Личика. Цей найстарший віком ветеран своєю стрункою поставою і сильним голосом приємно підбадьорив присутніх.

Кульмінаційною точкою бенкету було святочне слово поручника Дивізії з міста Баффало Ігоря Чмоли. Його промова, лагідна стилем, переплітана цитатами поезій, представила історію, бої і жертви Дивізії для здійснення лише одної цілі — здобуття незалежности Україні. Святочне слово було опрацьоване під кожним оглядом знамените, при сутні вислухали його з одушевленням.

У мистецькій частині свята виступив юнак Богдан Василик з деклямацією вірша дивізійного поета Богдана Бори — „Броди". Згодом був виступ бандуристки Оксани Родак-Луценко. Молода бандуристка, член ОДУМ, виконала „Запорізький танець", вінок українських народних пісень і „Гетьманський" танець. Гарне виконання усіх точок було нагороджене признанням-оплесками.

Під кінець свята відбулося вручення ювілейних відзнак і стяжок усім присутнім членам Станиці Братства Дивізійників, як рівнож і родинам померлих дивізійників. Церемонію вручення відзнак перевели два найстарші ветерани — майор Армії УНР Микола Личик і хорунжий Української Галицької Армії Степан Куропась.

Було радісно дивитися, що нас ще так багато підходило по відзнаки до заслужених старшин, учасників визвольних змагань. Було також і сумно глядіти, коли замість відчитаного попередньо прізвища побратима відзнаку приймала вдова-жінка чи сирота-дочка або син.

У заключному слові д-р Юліян Куляс подякував усім присутнім за участь, а виконавцям за розвагу. Отець Боднарчук з парафії св. Андрія молитвою подякував Всевишньому, а всі присутні радісним відспіванням державного гимну закінчили святкову програму 50-літнього Ювілею Дивізії.

Управа Станиці Братства колишніх Вояків 1УД-УНА в Чикаго складає щиру подяку Громадському комітетові, його Управі на чолі з головою інж. Степаном Голяшем, усім організаційним та цілому українському громадянству за належне відзначення 50-ліття створення Дивізії „Галичина", Першої Української Дивізії — Української Національної Армії.

Юліян Чорній

12-ИЙ З'ЇЗД ДРОГОБИЧЧАН

Старанням Управи земляцького об'єднання дрогобичан західньої діяспори — центрального Комітету Дрогобиччини — 18-го і 19-го вересня ц. р. в гостинній оселі Українського Народного Союзу Союзівці проходив уже 12-ий з'їзд колишніх жителів Дрогобиччини й їхніх родин. Правда, багато було таких, що через хворобу або велике віддалення, а то й через збайдужіння, не приїхали на з'їзд. Все таки було на ньому біля 60 осіб.

З'їзд відкрив голова Центрального Комітету Дрогобиччини Степан Гавриш. Він представив і привітав двох гостей з Дрогобича — молодого священика о. Ярослава Приріса й голову Дрогобицької філії товариства „Україна" Тимофія Бордуляка, а також голову Товариства „Бойківщина" в діяспорі Теодора Царика.

Отець Я. Приріс палко вітав з'їзд від воскресної Церкви й України, і зокрема від дрогобицької землі. Він дякував діяспорі за її працю для України. З глибокою пошаною згадав героїв, які відійшли, залишивши нам заповіт: „Пам'ятай, Україна — твоя мати! Не забудь її!"

З'їзд вибрав президію й дві комісії — номінаційну й резолюційну. Президія працювала в такому складі: голова — Адольф Гладилович, заступник голови — Володимир Тустанівський, секретарі — Ніна Куйдич, і студентка Наталя Гріга. Першу комісію очолив Теофіль Дякун, другу — Іван Куйдич.

Про пророблену за чотири останні роки працю звітував голова Центрального Комітету Дрогобиччини С. Гавриш, скарбник Роман Микита і голова Контрольної Комісії Володимир Яців.

„За мого головування, — сказав С. Гавриш, — першою ластівкою з Дрогобича був член організаційного комітету побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові в цьому місті Микола Куйдич. В 1989 і 1990 роках він двічі приїздив до Америки й при цій нагоді збирав пожертви на будову пам'ятника. В 1990 році у Філядельфії відбулася зустріч дрогобиччан, мешканців цього міста й ближчих околиць, з М. Куйдичем. На ній вирішено старатися перевидати у Дрогобичі всі три томи збірника „Дрогобиччина — земля Івана Франка" і видати його четвертий том. Редактором цього тому згодився бути професор Дрогобицького педагогічного інституту Михайло Шалата. Він був запрошений на 11-ий з'їзд дрогобичан, але з технічних причин приїхав запізно й на ньому не був. Після з'їзду Управа Комітету Дрогобиччини мала з ним зустріч, а її члени — С. Гавриш, д-р І. Куйдич і Р. Микита гостили його в себе".

У вересні 1991 року Управа організувала поїздку делегації Комітету Дрогобиччини до Дрогобича на святкування 900-ліття цього міста й відкриття пам'ятника Шевченкові. Тоді поїхало туди коло 40 осіб. У 1992 році С. Гавриш уперше відвідав Дрогобич і при цій нагоді наладнав там контакт з провідними діячами Дрогобиччини.

В 1993 році у Дрогобичі вийшов восьмитисячним тиражем передрук першого видання „Дрогобиччини — землі Івана Франка". Того ж року С. Гавриш знову відвідав Дрогобич. Він мав там розмову з посадником міста Мирославом Глубішем і той погодився перевидати у співпраці з М. Шалатою другий і третій томи цього збірника в одній книзі.

В звітному часі було 14 засідань Управи, не рахуючи її неформальних нарад і зустрічей з М. Шалатою.

Виготовлений на письмі касовий звіт, до якого скарбник Р. Микита дав усні пояснення, показав, що завдяки жертвенності дрогобиччан у діяспорі Управа подала значну допомогу рідному місту пожертвами на будову пам'ятників Тарасові Шевченкові й Юрієві Дрогобичеві, на видання четвертого тому збірника й на потреби Добровільного товариства захисту дітей-інвалідів „Надія", „Рідної Школи" й Союзу Українок.

Після дискусії над звітами промовляв Т. Бордуляк. Про те, що він іде на з'їзд, щоб на ньому представляти Дрогобиччину, писала дрогобицька газета „Галицька зоря" 26 серпня 1993 р. в новинці „Чи прислухаються до голосу з Дрогобича?" Вона інформувала читачів, що метою його поїздки є запропонувати відбути 13-ий з'їзд дрогобиччан у Дрогобичі.

„Привіз я вам, — сказав він, — тепло зелених Карпат, землі Івана Франка, що так обильно полита потом, сльозами й кров'ю".

Промовець розповів про релігійне й національне відродження Дрогобиччини й про її сучасний стан. Дрогобич зі Стебником має понад 100,000 мешканців. Він один з важливих промислових центрів України. Промисловим містом є також Борислав. Гарно розвивається всеукраїнський курорт Трускавець. У Дрогобичі багато шкіл і училищ, нафтовий і механічний технікуми, педагогічний інститут, який має добру славу в усій Україні. Вже другий рік працює тут українська гімназія. 14 березня 1993 року в Дрогобичі засновано філію Товариства зв'язків з українцями за межами України „Україна", завданням якого є підтримувати прямий зв'язок з діяспорою. Заступниками голови філії є професори Михайло Шалата, Михайло Богаченко і Ярослав Радевич-Винницький. Філія хоче підписати з Комітетом Дрогобиччини договір про співпрацю й пропонує провести наступний з'їзд дрогобиччан у Дрогобичі.

До складу Управи, що її вибрав з'їзд, увійшли такі особи: *Степан Гавриш* — голова, д-р Іван Куйдич й інж. Володимир Тустанівський — заступники голови, Петро Тарнавський — секретар, Роман Микита — касир, Іван Васюрко, мгр Адольф Гладилович, Теофіль Дякун, мгр Атанас Кобрин, Микола Курчак, Марійка Мацкевич, Микола Мегец, Леся Стасюк, Андрій Стахів і Віра Шуль — члени.

До Контрольної комісії вибрано мгра Володимира Яріва, мгра Максима Гладиловича й Івана Бундзяка.

Учасники з'їзду обговорили пропозицію Філії „України" в Дрогобичі провести в тому місті 13-ий з'їзд дрогобиччан. Вони звернули увагу на факт, що через великі кошти поїздки в Україну небагато було б таких, що могли б поїхати на з'їзд до Дрогобича. Тому вирішено з'їзди дрогобиччан далі проводити в Америці, а в Дрогобичі влаштовувати тільки їхні товариські зустрічі. Прийнято також рішення вибирати провід Комітету Дрогобиччини щодва роки, а не щочотири, як було досі.

Беручи до уваги прикрий факт, що старше покоління дрогобиччан відходить у вічність, а їхні нащадки не дуже цікавляться землею своїх батьків і дідів, уповажнено Івана Куйдича організувати народження в діяспорі перше покоління дрогобиччан.

Закриваючи суботню нараду з'їзду, новообраний голова С. Гавриш повідомив, що цей з'їзд присвячений другій різниці проголошення незалежности України і померлим нашим сучасникам — заслуженим дрогобиччанам, які багато років працювали для того, щоб Україна стала вільною, самостійною державою, і з яких багато віддало за неї своє життя. Ними були президент Української Народної Республіки в екзилі д-р Степан Витвицький, уродженець Волі Якубової Провідник ОУН полковник Андрій Мельник, полковник Гриць Коссак, Зенон Коссак, Зеня Левицька, Зеня Гутович, генерал-хорунжий Роман Дашкевич, Богдан П'юрко, Михайло Смола, Володимир Кобільник, Михайло Матчак, о. Северин Сапрун, о. Михайло Городиський, о. Григорій Канда, о. Михайло Баранецький, Мирослав Тураш, Іван Чмола, Володимир Сольчаник, д-р Віктор Пацлавський, Степан Спринський, д-р Іван Блажкевич, Володимир Кузьмович, Макар Каплистий, Дмитро Данилишин, Василь Білас, засуджені в процесі 62-ох Петро Данилишин, Михайло Білий, Дмитро Білий, Василь Хован, Микола Гук, Іван Сов'як, Григорій Скоропад, Іван Гарасим'як, Микола Грабар, Теофіля Мацюрак, Іван Киселичник і Петро Киселичник та багато-багато інших славних уроджонців і жителів дрогобицької землі. Їхню світлу пам'ять присутні вшанували хвилиною мовчання. Вони мали нагоду також ділом вшанувати одного з них, відгукуючися на заклик уродженця Волі Якубової А. Кобрина складати пожертви на будову Музею-пам'ятника і школи імені полк. Андрія Мельника в цьому селі.

Як звичайно, з'їзд мав також розважальну програму — святкову вечерю-бенкет, музично-вокальний виступ і забаву при звуках оркестри Союзівки. Ведучим цього приємного вечора був С. Гавриш.

Після вечері, яку поблагословив о. Іван Шак, С. Гавриш подав зміст привітів, що їх прислали або кимось передали — Комітет Рогатинщини з д-ром Олегом Кудриком на чолі, Роман Сасик з Аргентини, Люба Шевчик-Штендера з Канади та Галина Волянська, Константин Дидинський, Роман Іваницький, *Степан Кікта* і *Микола Курчак* з різних міст Америки.

Сердечно вітав з'їзд Тимофій Бордуляк, передаючи одночасно Комітетові Дрогобиччини дарунки з Дрогобича: гаптований синьо-жовтими барвами рушник від Союзу Українок, а учасникам з'їзду — кілька примірників книжки „Мова і нація" від її авторів Василя Іванишина і Ярослава Радевича-Радецького й різні інші видання та сувенірн. Він прочитав вірш Михайла Шалати „Учасникам 12-го з'їзду дрогобиччан на Союзівці" з доданим до нього вітанням: „Низький уклін Вам, дорогі земляки, від отчих порогів, рідних криниць, від неповторних нив, гаїв і лугів найдорожчої Вашому і нашому серцю Дрогобиччини — землі Івана Франка. Бажаю щастя! Хай береже Вас Бог!", а крім того листа від Дрогобицької філії „України" з привітом і пропозицією „наступний 13-ий з'їзд дрогобиччан провести таки у Дрогобичі".

Від імені товариства „Бойківщини" з'їзд вітав Т. Царик, пропонуючи зорганізувати товариську зустріч дрогобиччан у Дрогобичі спільно з товариством, яке він очолює.

Вечірню програму з'їзду збагатив сольоспів гостя з України Ярослава Гнатюка при акомпаньяменті піяністки Світлани, його дружини. Обоє виконали п'ять милозвучних пісень: „Рідна мати моя", „Ой ти, дівчино, з горіха зерня". „Два кольори", „Моя стежина" і „Моя Україно".

На цьому ж вечорі С. Гавриш порушив важливу справу, якою займеться нова Управа Комітету Дрогобиччини — організування допомоги в побудові храму Воскресіння Христового в Дрогобичі, осідку єпископа новоствореної Самбірсько-Дрогобицької епархії. Проект храму виготовив безкоштовно як дарунок цьому містові визначний архітект Ярослав Корсунський, а допомагає здійснити цей проект молодий інженер Микола Мегец. Обидва живуть у Міннеаполісі і були запрошені на з'їзд, щоб дати йому учасникам докладніші інформації в цій справі.

Першим, що їм тут дав ці інформації, був М. Мегец. Він сказав, що коли він від'їжджав з Дрогобича до Америки, о. декан Мирон Бендик просив його організувати в діяспорі допомогу Дрогобичеві в побудові цього першого в цьому місті післявоєнного храму. М. Мегец уважає, що дрогобиччани, які в діяспорі видали незвичайної ваги твір — три томи збірника, повинні зробити ще одне велике діло — залишити в Дрогобичі по собі величавий пам'ятник-храм. Закінчуючи свій виступ, він передав вітання від дрогобиччан, які живуть у Міннеаполісі і, на жаль, не могли приїхати на з'їзд.

„Я є киянин, — заявив Я. Корсунський, — але, як сказав президент Кеннеді, коли приїхав до Берліна: „іх бін айн Берлінер". Побувавши тепер у Дрогобичі, я можу сказати: „Я є дрогобиччанин". Згадавши, що він радо подарував свій проект дрогобиччанам, які його в себе так тепло приймали, Я. Корсунський сказав, що він і далі буде їм допомагати. „Але і ви їм допоможіть! — закликав він учасників з'їзду. — Допоможіть, чим можете! Хтось більше може допомогти, хтось менше. Ці люди варті цього. Ці люди за вас будуть дякувати Богу".

Святкову вечерю закінчив о. диякон Михайло Добош зворушливою подячною молитвою, яку він склав з нагоди з'їзду.

Другого дня Союзівка відзначала 60-ліття Голоду в Україні. Дрогобиччани разом з тутешніми жителями і численними гістьми були на Службі Божій, що її разом з парохом Союзівки о. Василем Гренем відправляли о. Іван Мак, о. Стефан Кузьма й о. диякон Михайло Добош.

У своїй проповіді о. І. Мак схвильовано вітав земляків-дрогобиччан у тій самій церкві, яку збудували, коли він був сім років тут парохом (тепер він живе в Канаді). Радість з приводу з'їзду о. І. Мак висловив словами св. Петра, що їх він сказав до преображеного на горі Ісуса Христа: „Господи, нам добре тут бути".

Після Панахиди за жертви Голоду дрогобиччани взяли участь у Панахиді за іхніх визначних земляків — діячів і героїв.

Кінцева нарада з'їзду, яку проводив голова С. Гавриш, була присвячена двом справам: обговоренню пропозиції Дрогобицької філії „України" підписати договір з нею про співпрацю, і схваленню резолюцій. Ознайомившися зі змістом договору, учасники з'їзду висловили думку, що Комітет Дрогобиччини не був би в силі виконувати покладені на нього цим договором обов'язки і тому краще буде, коли він продовжуватиме співпрацю з Дрогобиччиною на добровільній основі. Цю справу передано Управі до остаточного вирішення.

Одна з резолюцій, що їх ухвалив з'їзд, говорить про потребу звернутися до дрогобиччан у діяспорі складати пожертви на будову собору Воскресіння Христового в Дрогобичі. Своїми щедрими пожертвами на цей храм докажуть, що вони і далі пам'ятають про свою рідну дрогобицьку землю, яка їх сердечно вітала з нагоди 12-го з'їзду.

Адольф Гладилович

Зустріч головного рабина Києва Я. Бляйха з громадянством Клівленду

В рамках проєкту „Україна" і заходами місцевого Американсько-жидівського комітету на чолі з д-ром Марті Пляксом та при співпраці з місцевим УЗО на чолі з головою мгром Василем Ліщинецьким, у четвер вечір, 2-го грудня ц. р., в залі ім. Митр. Шептицького у Пармі відбулася зустріч головного рабина в Україні Якова Бляйха з громадянством Клівленду — Пармн. Рабин Бляйх прибув на цей вечір в товаристві регіонального директора Жидівсько- українського комітету в Огайо д-ра Марті Плякса. На вечорі були присутні також всі три священики катедри св. Йосафата в ролі господаря.

Вечір відкрив о. митрат Михайло Ревтюк, парох катедри св. Йосафата. Він тепло привітав гостя рабина Бляйха, д-ра Плякса та присутніх і підкреслив, що ця імпреза відбувається в залі ім. Митр. Шептицького, праведника і рятівника жидівських рабинів з родинами в підземеллях катедри св. Юра у Львові. по монастирях та приватних домах українських родин під час жорстокої ліквідації жидів в часі гітлерівської окупації України в 40-их роках. Відтак мгр В. Ліщинецький привітав прелегента Бляйха, д-ра Плякса та гостей. У своєму короткому виступі він згадав про Українсько-Жидівське Товариство на терені Клівленду — Парми, яке існує вже понад 12 років, а його завданнями є старатися втримувати дружні відносини цих двох народів та стримувати і гальмувати пристрасті деяких фанатиків. Раціональний і здоровий підхід до деяких котроверсійних справ є ціллю і моттом товариства.

Рабин Бляйх у своїй доповіді зазначив, що він вже є на пості головного рабина *на Україну чотири роки*, тобто тільки два роки в незалежній українській державі. Він недвозначно підкреслив виразну поправу в релігійно-культурному розвитку жидівської меншини в Україні в порівнянні з негативним станом існування, а радше вегетації в колишньому СССР. Позитивні зрушення у відношенні до жидів в Україні вже далися відчути з проголошенням реформ Горбачова. За часів совєтського панування єдина відкрита синагога в Києві була переважно зачинена та недільна з причин різних утисків з боку комуністичного режиму. Кількість синагог у вільній Україні тепер зросла з 12 до 52. Україна піклується етнічними меншинами і проявляє плюралізм. Рабин Бляйх — молода людина і ще не дуже ознайомлений з проблематикою та об'єктивним історичним ходом подій на сході Европи, а особливо в Україні. В його доповіді і пізніше в дискусії можна було запримітити і відчути залишки тенденційних ще й тепер антиукраїнських впливів преси, радіо і телевізії ЗСА. Сам він народився у Бруклині, Н. Й., і хоч розуміє українську мову, все ж таки важко йому нею послуговуватися і говорити. Він знає російську мову, але слухачі погодилися на англійську. *Його предки прибули* до ЗСА з України — Чернівець і Коломиї. Він признався, що чотири роки тому хотів вивчати українську мову.

Завдяки свободі слова, преси і релігії сьогодні у вільній Україні юдаїзм розвивається і має найкращі умови зі всіх східньоєвропейських країн та країн колишнього Совєтського Союзу. Він сказав, що економіка та культурно-політичне життя в Україні є нині в занепаді. Зі створенням української держави панував оптимізм і загальна евфорія, а тепер є песимізм та депресія. Немає в Україні дисципліни і твердої руки, аби стримати розкрадання державного майна та спекуляцію. На його думку, жиди в Україні є льояльними громадянима і журяться неполадками України. Там проживає коло 500,000 жидів. Рабин Бляйх плянує відвідати більші осередки нашого скупчення, зустрітися з українцями і обмінятися з ними думками і спостереженнями. З Клівленду — Парми він їде до Торонто, а потім до Ню Йорку, Філядельфія, Чикаго іт. д.

До згаданого проєкту „Україна" належать такі визначні особистості українського і жидівського походження як українці Бураковський І. Дзюба, М. Жулинський та жиди Фінберг, Бляйх й інші, всього коло 15 осіб. Після доповіді вив'язалася дуже жвава і цікава дискусія. Дискутанти старалися в культурний спосіб скорегувати деякі помилкові і необґрунтовані міркування рабина Бляйха та ряд дуже актуальних і пекучих справ: про невинно засудженого І. Дем'янюка, про те, що українська Дивізія УНА зовсім не була антисемітською, про перешкоди до вшанування Великого Праведника та рятівника жидів Митр. Шептицького, які чинять жидівські урядові чинники в Єрусалимі, вимушена співпраця „юденратів" з гітлерівцями та активна роля жидів під час комуністичної революції 20-их років і роля Кагановіча в голоді 1922—33 років. Рабин Бляйх не заперечував історичних фактів. Він відповів, що за часів комуністичного панування українська мова була дуже дискримінована і що навіть тепер у вільній Україні, а особливо в Києві, розмовною переважно є російська. І навіть на Заході ще далі покутує помилкове поняття про Україну, що це, мовляв, частина Росії. Тому жиди, які приїжджають з України до ЗСА, вважають себе росіянами.

Були побажання, щоб такими дискусіями не обмежуватися тільки між жидами і українцями, але подавати їх на сторінках англомовної преси до відома широкого загалу. Я думаю, що такі зустрічі жидів з українцями є конструктивними і дуже на часі. Вони наближають нас до взаємопошани, взаємного респекту та знаходять якийсь вихід, „модус вівенді" для тих обох народів.

Д-р Володимир Бодиар

Зеновія Терлецька

УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ

Союз Українок Америки, Ню Йорк, 1990, друге доповнене видання, стор. 201. Тверда обкладинка, ціна 16.00 дол.

Можна набувати в книгарні Свободи.

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 7% продажного податку.

З ГРУДНЯ БЛИЗЬКІ ВАМ ЛЮДИ СТАНУТЬ ЩЕ БЛИЖЧІ!

Більше пільгових годин для телефонів

ВСІМ ВАШИМ БЛИЗЬКИМ.

Більше заощадження, більше країн світу.

З грудня програма AT&T **Reach Out*** World Savings пропонує довші години, продовж яких ви можете щадити на телефонах до понад 250 країн та регіонів світу. Тепер ви зможете одержувати максимальну знижку продовж 17 годин у будні, а також цілий день у суботи та неділі.

До того ж, до 31-го січня ви заощадите понад 35% на прямих розмовах до будь-якої країни світу **на будь-який номер. Не тільки на два, як то пропонують деякі інші телефонічні компанії міжнародного зв'язку**. Наприклад, ви зможете щадити до 44%* на кожному телефоні до України* на будь-який номер. Ціна за участь у програмі, яка дає все це, лише $3 на місяць.

Але і це ще не все. Навіть після 31-го січня ви зможете вибрати Україну, або іншу одну країну, і одержувати значні знижки на кожному телефоні до цієї країни.

AT&T пропонує вам **більше** пільгових годин і **більше** заощадження. Щоб вам було легше держати зв'язок з **більшою** кількістю близьких людей у **більшій** кількості країн світу.

Отже, щоб щадити на телефонах до цілого світу, подзвоніть спочатку до AT&T і дізнайтеся про подробиці.

1 800 858-9026, дод. 7113

AT&T

* Знижка базована на порівнянні цін за телефони під час пільгових годин з основними тарифами AT&T у звичайні часи. Можливості заощадження та пільгові години залежать від країни. Чекає на затвердження Федеральної комісії зв'язку. Можливі розрахункові обмеження. ©1993 AT&T

ЧИСЛО АФРИКАНЦІВ, котрі є носіями вірусу АІДС, збільшилося за цей рік на 1.5 міл. і дійшло до 10 міл. осіб. Ці дані оприлюднено на 8-ій міжнародній конференції в питаннях АІДС, яка відкрилася у марокканському місті Марракеші. 60 відсотків заражених африканців складають люди віком від 15 до 24 років. На думку представника Світової організації охорони здоров'я Майкла Мерсона, до 2000 року носіями смертельної хвороби стануть ще 7.5 міл. мешканців Африки.

НАЙНОВІШЕ ВИДАННЯ

ПРОЛОГ ВІДЕО

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

Нове видання включає 5 відеокасет з записами відомих і улюблених українських народних казок, таких як: "Рукавичка", "Золота гора", "Пан Коцький" та багато інших (всього 25 казок).Прекрасне зображення, чудова музика і професійні дикторські голоси допоможуть дітям краще зрозуміти і полюбити рідну культуру і мову. Видання розраховане на дітей віком від двох до дванадцяти років.

Вартість одного тому $12.00
Кошт пересилки $4.95
(Ціни в долярах ЗСА)

За всі 5 касет **$50.00**
Плюс $5.95 кошт пересилки

Телефонуйте безкоштовно з ЗСА та Канади
1-800-458-0288
Prolog Video, P.O. Box 1084 South Orange, NJ 07079

MasterCard VISA

У неділю, 28-го листопада 1993 року, Владика Михайло Вівчар, ЧНІ, відбув з черги свою другу канонічну візитацію церков у своїй епархії, тим разом у парафії св. Архистратига Михаїла.

О годині 10-ій рано вийшла процесія і хрест з резиденції до церкви св. Михаїла, на чолі з Владикою М. Вівчарем та парохом крилошанином Іваном Кмечем. У церкві вітали Владику малі діти квітами, а п. Шабат та Михайло Воробель традиційним українським звичаєм хлібом і сіллю. Церковний хор співав „Вітай між нами, Христе, вітай".

Відтак почалася Архиєрейська Свята Літургія, що її відслужили Владика Вівчар та отець парох Іван Кмеч, а хор і ціла церква співали в українській мові Святу Службу Божу під проводом парафіян В. Заокопного та О. Зради.

Після св. Євангелії о. парох привітав Владику та з нагоди іменин Владики, що були, 21-го листопада ц. р., побажав многих літ. Хор та всі присутні в церкві заспівали „Многая літа".

Величаве святкування парохії св. Архистратига Михаїла в Чикаго, Вест Пулман

Дуже змістовну проповідь виголосив Владика Вівчар у двох мовах, закликав до єдности та любови, а дальше просив молитися за покликання молоді до священичого стану, сестер монахинь та монаших чинів.

Після Богослужения всі присутні ішли до цілування Христа, що його довершив Владика Вівчар та роздавав світли із Архиєрейської хіротонії.

У церковній залі відбувся святочний бенкет. На залі всі присутні, стоячи, вітали рясними оплесками свого нового Владику.

Бенкет відкрив і ним проводив Володимир Заокопний в українській і англійській мовах, привітавши Владику, отця пароха, всіх присутніх, парафіян і провів молитву та попросив Владику поблагословити Божі дари.

Після цього В. Заокопний побажав Владиці з нагоди іменин „Многих літ". Всі присутні заспівали і ще раз „Многая літа". Відтак веселими дотепами забавляв всіх присутніх на залі своїми жартами та попросив О. Зраду до слова привіту.

О. Зрада привітав Владику від парафіян обох календарів, старого і нового стилю, бо наша парафія святкує подвійні свята цього року. Парафіяни взірцево разом співпрацюють, а це завдяки нашому отцеві парохові І. Кмечі та колишньому Владиці Інокентієві Лотоцькому, ЧСВВ, що улучилися дві парафії св. Василія зі св. Архангелем Михаїлом.

Під час бенкету попросив до слова В. Заокопний Владику, який почав веселим жартом про працю священиків, а дальше просив, щоби молитися за покликання молоді до священства. Пладика розказав як його родичі виховували своїх дітей, разом кожного дня всі спільно відмовляли ранні молитви, ці молитви вивчали на пам'ять і в тій хвилині не один із нас пригадав собі як то колись вдома всі разом молилися. Владика Вівчар у дальшому своєму слові просив всіх до згоди, любови і єдности, бо у єдності є сила так, як у пісні співаємо „Боже, нам єдність подай".

На закінчення бенкету о. І. Кмеч зложив щиру подяку Владиці за участь, всім тим хто чим-небудь причинився та всім парафіянам за приготовлення смачного обіду. Молитвою закінчено це свято. Після цього Владика М. Вівчар, як добрий пастир залишився на залі і люди приступали до нього та розмовляли про різні справи, а Владика їх вислухував із лагідною своєю усмішкою відповідав та маленьких діточок до себе пригортав.

Це була велика радість усіх присутніх, що Владика Вівчар іде тою самою дорогою, що й колишній Владика Лотоцький, що любив все зустрічатися зі своїми вірними. Люди розходилися з добрим настроєм та згадували свою зустріч з Владикою.

З. О.

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА
колядки та щедрівки

Для дошкільного та молодшого шкільного віку
Упорядкування **Івана Малковича**
Художник **Вікторія Ковальчук**
Редактор **А. С. Лук'яненко**

Київ, видавництво дитячої літератури „Веселка", 1991, з Львівської книжкової фабрики „Атлас", стор. 31. Ціна 2 дол.

Можна набувати у книгарні „Свободи".

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані додати до ціни 6% продажного податку.

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої незабутньої і дорогої
ДРУЖИНИ, МАМИ, СЕСТРИ, ТЕЩІ, БАБЦІ, ШВАҐЕРКИ
та СВАХИ

св. п. мґра біології

Клавдії Григорович

з дому Клімовська

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

в неділю, 26-го грудня 1993 р. о год. 10-ій ранку в українській православній церкві св. Михаїла в Балтоморі, Мериленд.

ПОМИНАЛЬНА ТРАПЕЗА

відбудеться в парафіяльній залі, після Панахиди

Також будуть відправлені в цю саму неділю по Службі Божій

ПАНАХИДИ

в українській православній катедрі св. Андрія Первозванного в Сілвер Спрінґ, Мериленд - замовлена родиною,
та
в українській православній церкві Всіх Святих в Ню Йорку, Н. Й. — замовлена кузинкою Галиною Ярош.

Про молитви за душу покійної просить

РОДИНА

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ФОНДУ ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЯТУ в Ню Йорку

Щиро дякуємо нижче названим організаціям і особам за грошові пожертви на Фонд Генерального Консуляту в Ню Йорку.

СПИСОК ч. 4

25,000 — Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" відділ в Ню Йорку.
2,000 — Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" відділ в Нюарку, Н.Дж.
2,000 — Український Народний Дім, Бруклин, Н.Й.
2,000 — Українське Лікарське Т-во Північної Америки, відділ в Ню Джерзі.
По 1,000 — Володимир і Дзойс С. Базюк, Володимир і Христина Баранецький, Володимир Білик, Оксана Ванчицька, Стефан Ворох в пам'ять дружини Стефанії-Наталії, М. і В. Закатурія, Комітет Допомоги Україні (Д. Геча), Петро Ковац, Сильвестер і Катерина Костик, Аскольд С. Лозинський, Мирослав і Марта Ломага, Йосиф і Пелагія Маркуш, Вікторія Навотна, Мирон і Меріон Павліш, Володимир і Аркадія Петришин, Стефан і Гелена Семчишин, Володимир і Ольга Скоцень, Марта Солонинка, Павлина Федусь, Меланія Чолій.
По 650 дол. — Андрій і Дозія Ластовецький (разом на конті консуляту 1,000 дол.), Богдан і Марія Робак.
По 500 — Петро Войновський, А. Гаєрський, Богдан Домарацький, Евген і Евгенія Івашків (разом на конті консуляту 1,500 дол.), Іван Ковальчин, С. Макар-Лауді.
375 — Богдан і Надія Савчук
По 200 — Ірена Гладка, Богдан і Надія Желехівський, М. І. Коць (Добродійне Т-во), Р. Стефанюк, Микола Чишкало, Т-во „Чорноморська Січ" Нюарк, Н.Дж., Я. і С. Яворський
125 — Ярослав Качай
По 120 — Ольга Стефанюк-Войцюк, Володимир Войцюк (жертводавці живуть в Україні).
По 100 — Петро Андрійко, Богдан Артимишин, Евгенія Бобенко, Ярослав Бобинський, Володимир Баршипалець, Володимир і Катерина Вальчук, Іван Васько, Н. Мандрусяк і М. Величковська, Віталій Візір, А. Ворґуль, Йосиф Вибочиноький, Йосиф і Ярослава Галій, Б. і Н. Гірняк, Пилярій Голіят, Катерина Гончарін, Евген і Анісія Ґіль, Ярослав і Люба Дармограй, Катерина Денисенко, Іван і Янина Дмитрач, Зенон і Ярослава Дмитерко (в пам'ять мужа Марії Смочило), Зенон Зевадович, Сальвіна Іваницька, Данило і Романа Кабана, Константин Калиновський, Микола і Розалія Квітка, Теодор Кишеня, Михайло і Ірена Ковальчин, Стефан і Валентина Когут, Валентина Кравець, Франко Кутний, Осип Левицький, Володимир А. Лі, Михайло Мартиненко, Юрій і Зорія Молоховський, Теодор Олійник, В. і А. Пищимука, Теодор Рак, Олег і Іванна Ратич, Стефан Романко, Василь Сагасайло, Лена Самотюк, Володимир Симків, Марія Силенко, Іван Скіра, Р.В. і Марія Слободинський, Тереса Сулик, Теодор і Осипа Трозалюк, УАКРада відділ в Нюарку, Н.Дж. Михайло Федів, О. і Л. Шевченко, Евген Шкільник, Марія Юдол, Ольга Яворська, Валентина Якимчук, Микола Таратунь.
150 — Василь Костюк
По 50 — Александер і Марія Іващишин, В. Лочка, І. і А. Саранеза, Юрій Чижик.
По 25 — Надія Кузьма, Н. і С. Чорний, Василь і Теодора Шеремета
По 10 — Гелен Касприк, А. і Л. Крумшин

ЗВІТ

із листи осіб, які замість квітів на свіжу могилу бл. п. Романа Данилюка склали свої пожертви на Фонд Генерального Консуляту України в Ню Йорку.

270 — Робітники Консумерської Унії — Co-workers of Consumer Union
250 — Р. і А. Байлак.
По 200 — Юрій Данилюк і родина, С. і В. Сливоцькі.
150 — В. і Я. Трембіцький.
По 100 — Я. Балабан, О. і І. Білевич, Б. і О. Боднар, Р. і М. Глушко, Р. і О. Гуглевич, Е. і Е. Івашків, Е. Камінський, З. і Д. Каратницький, Александер Крумшин, Дарія Кузик, Е. Логуш, О. і С. Менцінський, І. і О. Микитин, В. і О. Роговський, Н. і Н. Сендзік, Т. і В. Сендзік, Ю. і О. Стеранка, Ю. і М. Штогрин, А. і В. Шумейко.
75 — Б. і В. Фостяк
По 50 — „Адасько", В. і Х. Баранецький, Я. і В. Бачинський, А. і Г. Білан, А. і Х. Вілсон, Р. і О. Гаєцький, Ю. і Я. Гельбіг, О. і І. Голинський, І. і І. Дорожинський, Ольга Дубик, Б. і Л. Андрусишин-Котис, С. і Д. Кравченюк, Л. Крушельницька, Я. і І. Куровицький, Я. Лабка, М. Лозинський, І. і Я. Лучечко, Ю. і О. Мельникович, Ю. і М. Менцінський, П. і Л. Міхалевич, Ростик і Дакіна Микитин, Р. і Л. Мицик, Т. Мицик, М. Нечай, Олександер і Анна Пришляк, М. і Л. Прокоп, Р. і О. Прус, М. і І. Романів, З. і В. Салевич, В. і Л. Саленко, Д. і І. Сеник, Е. і О. Тиханський, Я. і М. Томоруг М. і Н. Цьолко.
По 30 — М. і З. Галів, О. і Л. Глют, Люба Крумшин, А. і Д. Леськів Б. і Я. Жеребецький.
По 25 — Д. Ґенза, Т. і О. Зазуля, М. Зелик, Р. і О. Кобрин Соня Крумшин, Ю. і Х. Кушнір, Б. і І. Левицький, В. і О. Миськів, Я. і Г. Оберишин, О. і О. Пастернак, Г. і Р. Полчі, Р. і Л. Раковський, Я. Рубель, Б. і Н. Савчук, Анатолій Фалько, Я. і К. Червоняк, М. і Н. Шмігель.
По 20 - З. Дигдало, М. Книш, О. і О. Лопатинський, Ю. Надрага, Володимир Процик, М. Шуст, І. і В. Яскір.
15 — М. і О. Томашевський.

ПОПРАВКИ І ДОДАТКИ ДО СПИСКІВ

У списку ч. 2 було подано Михайло Книш має бути Михайлина Книш.
У списку ч. 2 було подано Організація Оборони Лемківщини 1,000 дол. — має бути Організація Оборони Лемківщини відділ ч. 1 в Ню Йорку.
Петро і Леся Ґой — перенесено 1,000 дол. з конта амбасади на конто консуляту.
Юрій і Валентина Кузишин — перенесено 1,000 дол. з конта амбасади на конто консуляту.

Збіркова акція продовжується.
Чеки просимо виписувати на:

UKRAINIAN CONSULATE FUND і пересилати на нижче подані адреси кредитівок, які діють в даній місцевости.
UKRAINIAN ORTHODOX FEDERAL C.U., P.O.Box 160 Cooper Station, New York, NY 10270, Acct. #5224
SELF RELIANCE FEDERAL C.U., 108 Second Avenue, New York, NY 10003, Acct. #18656.00
SELF RELIANCE FEDERAL C.U., Sanford Ave., Newark, NJ 07016, Acct. #6830.00
SELF RELIANCE FEDERAL C.U., 1729 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111, Acct. #6783

FOUNDATION IN SUPPORT OF DIPLOMATIC MISSIONS OF UKRAINE, Inc.
209 Grand Ave., Apt. B. Rutherford, NJ 07070
Tel.: (201) 939-6305 Fax: (201) 939-6305

Управа Метрополітального Відділу

У Чикаго...

(Закінчення зі стор. 1)

вечора. Відчитано низку привітів від установ й осіб, що не могли взяти участи в бенкеті, або представники яких, хоч були присутніми, привітали НТШ й редакцію „ЕУД" письмово.

Зі словом привітання виступив генеральний консул України Анатолій Олійник, який підкреслив видатне місце діяспорної науково-культурної діяльности в процесі державного відродження України, а зокрема наголосив позитивний вклад, який матиме редагована в Чикаго „Енциклопедія Української Діяспори".

З усними привітами виступили ще Роман Мицик від Кредитової каси „Самопоміч", адвокат Юліян Куляс від Першого Українського Банку „Певність". Обидва промовці склали поважну пожертву на „ЕУД" та обіцяли далі підтримувати цю установу, оплачуючи винаймлення приміщень в Чикаго. В імені неприсутнього пастора Ярослава Шепелявця (перебуває в Києві) виступив його батько Петро, передаючи від американського лютеранського товариства „Думки про віру" 5,000 дол. на потреби енциклопедії. З короткими словами звернулися до присутніх ще інші представники: інж. Орест Бараник (від УККА) та сеньйор громадського життя в Чикаго інж. Степан Куропась.

Прочитано список жертводавців на „ЕУД" з нагоди цієї зустрічі, що його дехто з присутніх доповнив. Пастор Олекса Гарбузюк закінчив вечір подячним словом-молитвою.

З нагоди свята-ювілею редакція „ЕУД" видала свій перший „Інформаційний Листок", в якому, крім іншого матеріялу, поміщено список жертводавців від інавгурації редакції в листопаді 1988 року до 20-го листопада 1993 року. Продовж п'ятьох років редакція отримала 28,345 дол., крім асигнувань від своїх головних спонзорів — НТШ в Америці та Фундації Приятелів Енциклопедії України. З приводу цього ювілею зібрано в окремих пожертвах та з чистого прибутку з бенкету 18,000 дол. Наступний „Інформаційний Листок" подасть список нових жертводавців. Цей прибуток призначено на розбудову та утримування редакційного бюра в Києві.

Гості з України мали ще академічні виступи, що їх спонзорували редакція „ЕУД", Осередок НТШ та Товариство Сприяння Народному Рухові України. В. Євтух доповідав 18-го листопада на тему „Етно-політичний ренесанс в Україні: проблеми і перспективи", а О. Романів 21-го листопада — „Україна сьогодні: час гірких реалій та нових сподівань".

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" ч. 236 з суботи, 11-го грудня, у статті „Дівчинка, що хоче чути" помилково підписано Ірина Грицей з мамою. Має бути Ірина Грицей і одна з персоналу Медичного центру Дж. Ф. Кеннеді в Едісон, Н.Дж. — Ред.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі про св. п. С. Костика („Свобода" з 3-го грудня ц.р.) у переліку осіб, які займалися зустрічами матурантів, слід виправити: „...Романою Скрипій-Пиндус". — Ред.

Фундація Українського Вільного Університету

діліться сумною вісткою з членами Фундації УВУ, професорами і студентами та українською громадою,
що 19-го листопада 1993 р. упокоїлася в Бозі,
фундаторка Фундації Українського Вільного Університету

бл. п. інж.

СОФІЯ ГАЄВСЬКА

на 98-му році свого трудолюбивого життя.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в Денвер, Кольорадо з української православної церкви 28-го листопада 1993 р., там і похоронено св. п. громадську діячку, педагога, учительку і любительку молоді.

Покійна осиротила доньку д-р Оксану Безручко-Рос, внука мґра Віктора Шавес з родиною.

Опечалений родині покійної складає найглибші вислови співчуття

УПрава Фундації УВУ

У СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
в день 22-го грудня 1986 р.
нашої найдорожчої і ніколи незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ОКСАНИ Б. ПАВЛІВ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

22-го грудня в церкві свв. Петра і Павла в Коговз, Н. Й.
і 21-го грудня в церкві Пресвятої Богородиці в Тернополі, св. Миколая в Денисові, в Зарваниці, в Березовиці і в Демні коло Миколаїва в Україні.

Родина просить ласкаво згадати покійну в своїх молитвах.

Родичі — МИКОЛА І ОЛЬГА ПАВЛІВ
Сестра — НУСЯ з чоловіком РАЛФОМ
МАРІЯНІ

Ділимося сумною вісткою,
що в неділю, 21-го листопада 1993 року відійшла у вічність на 107-му році життя,
чи не найстарша українка в Америці,
а наша дорога

МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ І ПРА-ПРАБАБУСЯ

бл. п.

ОЛЕНА ОВЕЧКО

з дому НАЗАРЕНКО

народж. 9-го травня 1887 р. в с. Давидівка, на Мелітопольщині, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 24-го листопада 1993 р. в українській православній церкві св. Андрія Первозванного в Лос Анджелесі, Каліфорнія і похоронена на сербському цвинтарі в Лос Анджелесі.

У глибокому смутку залишилися:

сини —
ІВАН з дружиною ЛІДІЄЮ
СЕМЕН з дружиною МАРІЄЮ
внуки —
ІНҐЕ з мужем АНТОНОМ
ЮРІЙ з дружиною СУ
ГАЛЯ з мужем СТІВОМ
ПЕТРО
правнуки —
МАРЛЕНА з мужем ДЕЗ
СОНЯ, СТЕФАН, ЛАРИСА
пра-правнучка — ЕЛІСА
та ближча і дальша рідня в Україні

Гурток Пластприяту і Пластова Станиця в Нюарку, Н. Дж.

запрошують вас зріднею і приятелями на

ПЛАСТОВИЙ БАЛЬ
З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК
Субота, 29-го січня 1994 р.

HANOVER MARRIOT
1401 Route 10 East
Whippany, New Jersey 07981

Оркестри „Темпо" і „Фата Моргана"
Вечірній одяг.

Вступ разом з вечерею: 65 дол.
Молодь до 23-го року: 40 дол.
Вступ на забаву без вечері — тільки для молоді до 23-го року: 20 дол.
Cocktails: 6:30. Презентація дебютанток: 7:30
Опісля вечеря. Вечерниці до 2-ої ночі.
Please make checks payable to: PLAST Inc.
c/o Borys Mycio (Village Camera)
Tel.: (201) 763-6450
77 South Orange Ave., South Orange, N.J. 07079
Місця мусять бути заплачені до 15-го січня

SlaviaPress Digest Славія-Прес Дайджест
Незалежний дайджест інформації про бізнес, політику і життя в Україні, Східній Європі і колишньому Радянському Союзі англійською та українською мовами.
Доставляється вам два рази на тиждень через факс, комп'ютерні мережі, поштою.
Підписуйтеся. Підключайтеся до нашої бізнесової мережі.
Довідайтеся про найновіші закони, укази, ціни, пропозиції щодо продажу-купівлі, бізнесові можливості, та багато більше. Щоб одержати зразок і більше інформації телефонуйте на 1-800-SLAVIA і або Тел. (201) 808-1970 Факс (201) 808-1981
Slavia Press Inc.
Box 282, Pine Brook, NJ 07058

МІСТ-КАРПАТИ
Пачки в Україну
Білорусію, Росію
ГРОШІ до рук адресатів
☛ експресові харчові пачки
☛ авта, трактори
☛ холодильники, телевізори
☛ швейні машини, пральки
☛ хати і апартаменти
☛ нагробні пам'ятники
MEEST-KARPATY
120 Runnymede Rd., Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y3
Tel.: (416) 761-9105 Toll free 1-800-265-7189

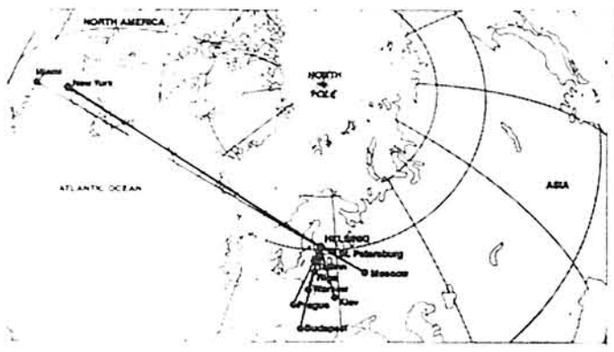

Якщо ви їдете до Києва, то ми маємо з ним сполучення.
Фінейр пропонує чудове сполучення з Києвом через Гельсінки. Пересадка в Гельсінки дуже скора і легка завдяки компактності і вигідності Гельсінського летовища. Крім того, Фінейр пропонує найвищий рівень обслуги, в яку входять нагородою відзначена страва, чудові вина й увага до особи, що перетворює кожний політ на незабутній досвід.
По інформацП та квитки телефонуйте до вашого подорожнього агента або до Фінейр в Ню Йорку на число 212-889-7070 або 800-950-5000.
FINNAIR
Надзвичайна опіка про особу

APON
МОЖНА НАБУТИ З КИЄВА, ЛЬВОВА І УЖГОРОДУ
TOP QUALITY
• ВІДЕО СТРІЧКИ VHS
• РІЗДВО І ЗИМОВІ ВІЗЕРУНКИ No 7778
• ЩЕДРИЙ ВЕЧІР НА УКРАЇНІ. No 7780
• НОВИЙ РІК В КИЄВІ АПОН - 7772
НАЙНОВІШЕ ВІДЕО
• КИЇВСЬКІ БАНДУРИСТИ і „КАЛИНА" ТАН. ГРУПА АПОН. No 7788
Пишіть по дарові каталоги
APON RECORD CO., INC.
P.O. Box 3082 Steinway Station
Long Island City, N.Y. 11103
(718) 721-5599

PRODUCT
Tel.: 1 (416) 252-3399
Fax: 1 (416) 503-4033
круглодобово
ГОЛОВНЕ БЮРО: 29 Jutland Rd., Etobicoke, Ont. M8Z 2G6
Canada & USA 1-800-268-1864
Ми маємо добре розвинену сітку достави пачок в Україні. Наш склад у Львові має харчові продукти високої якості.
Ми рекомендуємо Вам послати набір корисних і необхідних продуктів родині до України.

ПАЧКА - 1		ПАЧКА - 2		ПАЧКА - 3		ПАЧКА - 4	
Мука	50 кг	Мука	10 кг	Мука	3 кг	Мука	5 кг
Цукор	25 кг	Цукор	10 кг	Цукор	3 кг	Цукор	5 кг
Гречка	25 кг	Гречка	10 кг	Гречка	3 кг	Каша	5 кг
Рис	20 кг	Рис	10 кг	Рис	2 кг	Макарони	1 кг
Олія	3 л	Олія	3 л	Олія	3 л	Олія соняшникова	1 л
Маргарина	2 кг	Маргарина	2 кг	Маргарина	2 кг	М'ясні консерви	600 г
М'ясні вироби	4 кг	М'ясні вироби	2 кг	М'ясні вироби	2 кг	Печиво/Цукорки	1 кг
Кава розчинна	200 г	Кава розчинна	200 г	Кава розчинна	200 г	Кава розчинна	200 г
Приправа до зупи "Vegeta"	500 г	Приправа "Vegeta"	500 г	Чай	60 тор.	Фруктовий сік	2 л
Конденсоване молоко	770 мл	Зелений горошок	800 г	Приправа "Vegeta"	500 г	ВАГА 20.8 кг 46 lbs	
		Фруктовий сік	2 л	Ванільний цукор	10 тор.	ЦІНА $53	
ВАГА 130.5 кг 288 lbs		Конденсоване молоко	770 мл	Вафлі	1 кг		
ЦІНА $182		ВАГА 51.5 кг 113 lbs		Зелений горошок	800 г		
		ЦІНА $128		Фруктовий сік	2 л		
				Конденсоване молоко	770 мл		
				ВАГА 24 кг 52 lbs			
				ЦІНА $88			

НАДІЙНА І ШВИДКА ДОСТАВА ДОЛЯРІВ в УКРАЇНУ
(Вказані ціни включають доставу в Україні на протязі 3-4 тижнів. Оплата після достави)
НОВИНКА!!! З кожною речовою та харчовою пачкою посилаємо шкіряне зимове чоловіче та жіноче взуття найвищого ґатунку власного виробництва за найнижчими цінами: чол. – $34.00, жін. – $42.00
ДОСТАВА ЗА РАХУНОК ФІРМИ

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
в „СВОБОДІ"
Адміністрація „Свободи" запрошує Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу
Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення
ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту	$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти	$40.00
1 цаль через 2 шпальти	$10.00	5 цалів через 2 шпальти	$50.00
2 цалі через 2 шпальти	$20.00	6 цалів через 2 шпальти	$60.00
3 цалі через 2 шпальти	$30.00	та в інших розмірах	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
за старим стилем ... до 17-го грудня 1993 р.
При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.
Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:
"SVOBODA"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.

О. декан В. Кулинич

(У 100-річчя з дня народин)

О. декан Василь Кулинич

Отець Василь Кулинич народився в селянській сім'ї 19-го березня 1893 року в Кам'янці Лісовій на присілку Милява, повіт Рава Руська Львівської області. Він був найстаршим сином у родині Семена Кулинича і Анастасії Луцан. Молодшими від нього були: Іван, Варвара, Степан, Анна, Микола і Марія.

Малий Василько почав ходити до школи у Кам'янці-Пиратині, сусідньому присілку коло Миляви. 1904 року продовжував науку в Головній Українській Академічній Гімназії у Львові. Іспит зрілости склав 1912 р. Мав знаменитий голос (альт) і був визначним співаком в учнівському хорі, вчився грати на скрипці. У вищих клясах співав на Богослуженнях у Святоюрському архикатедральному хорі, спочатку в баритонах, опісля в басах. Сягав до низького Ц. Голос був цецохарактерний, тобто середній щодо твердости. Зразу ж по матурі вступив на богословські студії у Львові.

1914 р. Україна урочисто обходила соті роковини народження свого генія Тараса Шевченка. Голова львівського хору „Боян" звернувся до о. ректора Духовної семінарії д-ра Йосифа Боцяна, що його згодом висвятив у поїзді Митрополит Андрей Шептицький на Луцького єпископа, щоб дозволив вісьмом питомцям співати у „Бояні" — для його зміцнення на концерті. Отець ректор погодився. Між цими питомцями був Василь Кулинич.

1914 р. почалася Перша світова війна. В. Кулинич перервав студії. Перебував дома. Коли росіяни відступали, брали зі собою хлопців, щоб Австрія не забрала їх до війська. Між ними був і В. Кулинич. Опинився він на Київщині. Перехворів тифом, відморозив руки і ноги.

1920 р. була можливість вернутися додому. Він прийшов до урядовця, щоб дістати відпустку. Розмова зраджувала високу культуру, а таким не давали ще відпусток. Коли В. Кулинич очистив собі ніс примітивним способом, урядовець вмить підписав відпустку.

Після шістьох змарнованих років, 1920 року Василь Кулинич появився в Духовній семінарії в Перемишлі для закінчення богословських студій. Тут довелося йому впродовж двох років диригувати хором питомців. Цей хор у тому часі (1921—1925) переживав свій золотий період.

Василь Кулинич одружився 31 травня 1933 року в Скваряві з Дарією Утриско, дочкою о. Володимира Утриска, пароха Скваряви і Жовківського декана. Подружжя Кулиничів Господь поблагословив сімома дітьми.

1923 року Єпископ-Ісповідник Йосафат Коциловський, ЧСВВ, висвятив В. Кулинича на священика в Перемиському катедральному соборі св. Івана Хрестителя.

Першою його посадою від 1923 року було сотрудництво в Угнові, де парохом був о.Олександер Говда. Отець Кулинич обслуговував у заступстві парафію Піддубці. 1927 року був перенесений на завідателя Скваряви по тестеві о. Володимирові Утриску. 1928 р. став парохом Кам'янки Нової. Тут доводилось йому боротися з комуною. На Великдень 1932 року комуністи повалили всі фігури у селі. Під час проповіді в церкві о. парох сказав: „Що ви хочете від Ісуса Христа, що повалили Його фігури? Він був пролетарем. Коли б це попало на мене, буржуя (це було одна з найбідніших парафій в епархії), то я не дивувався б". У протидіянні рухові комуністів о. Василь старався якнайліпше поставити душпастирство. На храмовий празник св. Теодосія Печерського 16-го трав'ня 1932 року, який тоді випав на неділю Мироносиць, о. Кулинич запросив о. крил. Теодора Банаха, о.Григорія і о. Стефана Кулиничів. Перед відправою приїхав о. Лев Соломон, настоятель рідної парафії отців Кулиничів — Кам'янки Лісової, колишній їх парох. Він привіз дияконські стихарі, які на цілий Рава-Руській деканата були тільки у двох парафіях. Він запропонував, щоб отці Кулиничі, будучи добрими співаками, всі три стали до відправи. Вони так і зробили. Пресвітером-служителем був о. Григорій. Диякон виконували отці Василь і Стефан. Проповідь віголосив о. крил. Михайло Дороцький, рава-руський декан, парох княжого Потелича, знаменитий проповідник.

Злобна рука підпалила восени 1933 року стодолу, в якій згорів увесь цілорічний урожай. На щастя дуже коротко перед підпалом о. Василь встиг забезпечитись у „Дністрі". Взяв асекурацію і справив собі хутро, на яке без неї не міг здобутись. Взимку він взував шкіряні чоботи, а по них сніговці, що їх зробив швець в Угнові, де були добрі шевці. Ці сніговці були з фільцу, внизу обшиті шкірою. Під епітрахиль отець вкладав наручник, в якому огрівав свої відморожені руки. Так забезпечував своє здоров'я. Любив займатися пасікою.

В Кам'янці Новій о. Кулинич мав доброго іспитованого дяка Павла Мельника, що походив зі села Тенетиська у Равщині. Будучи у війську, грав у оркестрі. Мав доброго меццо-характерного тенора і був добрим диригентом. Як диригував на Богослуженнях, то ніколи не вживав камертону, бо камертоном був священик.

В Кам'янці Новій о. Кулинич не хотів закладати читальні „Просвіти", бо знав, що її опанували б комуністи.

11 грудня 1939 року померла дружина о. Василя Кулинича паніматка Дарія. Отець зістав вдівцем з сімома дітьми від 4 до 15 років. На заламався, ревно душпастирював і дбайливо виховував дітей. Бувало взимку позапалював у печах і йшов у церкву служити.

1937 р. о. Кулинич став містодеканом Рава-Руського деканату, а в 1941 році — деканом.

20 липня 1945 р. був заарештований і сидів у Львові на Лонцького. В грудні його судила трійка, без свідків, за „зраду батьківщини" і співпрацю з німцями. Слідчий Сидоров ще перед судом сказав: „Не хочеш подписатися на православне - не нада. За релігію не будем судіть, дадім так, что запомніш нас". Дали 10 років тюрми і 5 років позбавлення волі. Відправили в табір спочатку в м. Котлас Архангельської области, потім був у м. Большой Устсог Вологодської области. Працював на різних роботах: кочегаром у лазні, різав хліб, продавав у кіоску, працював у городній бригаді. Повернувся до Жовкви 31 грудня 1954 року, а там його не прописували і в грудні 1956 року казали вибратися із Західньої України. Спочатку був у Львові у брата Миколи, потім пожив трохи у Сколівському районі, але і там не прописали. Поїхав у Миколаївську область до знайомих. Відтак подався у Запорізьку, у Великий Токмак і жив у Петра і Дмитра Артемишиних — свояків. У серпні 1958 року переїхав у Ярмолинку Хмельницької области, де жив у дочки Лідії. 1960 року приїхав до Жовкви і з допомогою знайомого жида М. Шульги прописався в Жовкві. Останні роки жив у дочки Лідії.

Підготовляв підпільно до священства о. Юрія, який нелегально висвятився і як ієромонах о. Володимир, ЧСВВ, живе у монастирі в Жовкві. О. Кулинич був підпільним священиком, виконував усі душпастирські обов'язки. Не раз викликали його, грозили. Отець декан Василь Кулинич помер 26 січня 1981 року у Жовкві і там його поховали о. Юрій Янтух і о. Володимир, ЧСВВ.

Отець Зенон Злочовський

BARTOSZ TRAVEL, INC.
629 Manhattan Avenue ■ Brooklyn, N.Y. 11222
Tel.: (718) 349-3380 - Fax (718) 349-3381
ПАКУНКИ в УКРАЇНУ і КОЛИШНІХ РЕСПУБЛІК СССР
$1.00 за фунт з доставою до дому
Квитки • Запрошення

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ, БІЛОРУСІЮ, ПРИБАЛТИКУ...
Авта, трактори, електротовари, доляри на руки та багато іншого; найшвидше, по дешевих цінах полагодите через
фірму „КАРПАТИ" при
2020 W Chicago Ave., Chicago, Il. 60622
Телефонуйте на безплатне число: 1-800-КАРПАТИ або головне число 312-278-7353, Fax 312-278-4234
Просимо пам'ятати: як посилати — то через „Карпати"!

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ВПОЛУДНЕ 23-го ГРУДНЯ 1993 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1993 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу виспати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у ЧЕТВЕР, 23-го ГРУДНЯ 1993 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізнятьс я з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА КРАВЕЦЬ член УНС Відд. 274-го Т-ва ім. св. Петра і Павла в Янгставні, Огайо померла 28-го березня 1993 року на 73-му році життя. Нар. 24-го березня 1922 року в Янгставні, Огайо. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку Ґлорію Смолінську — дочку і синів — Івана і Роберта. Похорон відбувся 31-го березня 1993 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Янгставні, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!

Олена Сенедяк, секр.

ГАЛИНА КРАВЧУК член УНС Відд. 422-го Т-ва ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па. померла 10-го червня 1993 року на 81-му році життя. Нар. 1912 року в Україні. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку Ірену Кравчук. Похорон відбувся 12-го червня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

АННА САТУРСЬКА член УНС Відд. 328-го Т-ва „Просвіта" в Клівленді, Огайо померла 10-го липня 1993 року на 78-му році життя. Нар. 1915 року в Україні. Членом УНС стала 1957 року. Залишила у смутку сестер і братів з родинами. Похорон відбувся 16-го липня 1993 року в Українському Мавзолею у Вашінґтоні, Д.К.
Вічна Їй Пам'ять!

Богдан Ковч, секр.

БЕРНАРД Й. РІЧАРДС член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ" у Форд Сіті, Па. помер 16-го липня 1993 року на 77-му році життя. Нар. 17-го травня 1916 року в Арнолд, Па. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Стеллу і дочку Шерил. Похорон відбувся 20-го липня 1993 року на цвинтарі Лован Гевен в Пенсильванії.
Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

ЯКІВ КРАСІЦЬКИЙ член УНС Відд. 20-го Т-ва „Згода" у Воррен, Миш. помер 28-го червня 1993 року на 92-му році життя. Нар. 1901 року в Бродах, Україна. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочок — Ірену Вігар і Розмарію Пек, сина Ярослава Білоуса і вісім внуків. Похорон відбувся 1-го липня 1993 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.
Вічна Йому Пам'ять!

Р. Куропась, секр.

РОМАН ВОЗНЯК член УНС Відділу 358-го Т-ва „Львів" в Пармі, Огайо помер 14-го березня 1993 року на 67-му році життя. Нар. 1926 року в Україні. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дочку Любу Мойсеєнко і сина Андрія. Похорон відбувся 17-го березня 1993 року на цвинтарі св. Андрея Первозванного в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!

З. Голубець, секр.

МАРІЯ ВОРОБІЙ член УНС Відд. 53-го Т-ва ім. св. Миколая в Пітсбурґу, Па. померла 31-го травня 1993 року на 69-му році життя. Нар. 3-го лютого 1924 року в Галичині. Членом УНС стала 1975 року. Залишила у смутку мужа Василя, дітей — Надію, Анну Рик, Івана Б. (Рик). Похорон відбувся 4-го червня 1993 року на цвинтарі св. Трійці в Карнегі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Іван М. Головатий, секр.

ТЕКЛЯ ТЕЛЕЖИН член УНС Відд. 457-го в Ню Йорку померла 27-го червня 1993 року на 72-му році життя. Нар. 15-го грудня 1920 року в Україні. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку сина Миколу і шість внуків: Михайла, Бет, Лору, Серу, Аймі і Христофора. Похорон відбувся 30-го червня 1993 року на цвинтарі Кальварія в Terre Haute, Ind.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРТА НЕДОЖИТКО член УНС Відд. 401-го в Торонто, Онт. померла 20-го травня 1993 року на 87-му році життя. Нар. 1905 року в Тернополі, Україна. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку дочок Евгенію Повел і Віру Д'Алессандро. Похорон відбувся 25-го травня 1993 року на цвинтарі Юніон в Ошаві, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Чорній, секр.

КАТЕРИНА М. КУЛАНДА член УНС Відд. 1-го ім. св. Андрія в Шамокіні, Па. померла 15-го червня 1993 року на 67-му році життя. Нар. 8-го лютого 1926 року в Гаррісбургу, Па. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку мужа Филипа. Похорон відбувся 18-го червня 1993 року на цвинтарі Святого Хреста в Гаррісбургу, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Юрій Полиняк, секр.

ARKA Company
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel (212) 473-3550
НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки). ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

ПРАЦЯ

Пошукую працю
доглядати старших людей та до домашньої праці.
Тел.: 1 (215) 324-4856
від 7-ої до 12-ої ночі

НА ПРОДАЖ

В місті Києві
продається два авта, два гаражі, дача, дві квартири. Телефонувати до Києва:
0117 044 220-0049
Питати Асю

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

UKRAINE-PAC
(201) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service
ZAKARPATSKA, IVANO-FRANKIVSKA
LVIVSKA and CHERNIVCY OBLAST

ENGELMAN Grocery	RAHWAY Travel	Steven Musey
Brooklyn, NY	Rahway, NJ	Millville, NJ
718 436-9709	908 381-8800	609 825-7665

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ
про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику" (The Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА. Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо скеровувати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

Адміністрація „Свободи"

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТОВУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Ню Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптонбургу, Н. Й., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонксоні та Глен Спей, Н. Й.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі.
За двомовним представником слід телефонувати:
HURYN MEMORIALS
(Main Office)
Hamptenburgh, N.Y. 10916
Tel.: (914) 427-2684
Fax (914) 427-5443